

Sexhandelns sociala geografi

Uppföljande kartläggning av sexköp med utgångspunkt i Öresundsregionen och med fokus på kunderna i prostitutionen

BLÅBAR OSOCKR 225G	17.90
HALL/BLÅB OSOCKR225G	14.90
BANANER KRAV	19.24
0.840kg à 22.90kr/kg	
WEBCAMSEX	XXX.XX
EKO YOGHURT 1L	14.50
DISKM VIND OPF 500ML	16.90
APELSIN JUICE 1L	12.90
ESKORTSERVICE	XXXX.XX

Totalt 8 varor

Totalt XXXX.XX SEK

Kontant betalning

Du betjänades av KASSÖR 4

Välkommen åter

K.A.S.T
Köp av sexuella tjänster

Centrum stadsdelsförvaltning

Individ- och familjeomsorg

Gabriella Scaramuzzino, *Socialsekreterare*

Annika Weman, *Projektsvarig*

Malmö stad

Sammanfattning

Sexhandeln är komplex och föränderlig. Sedan KAST:s första kartläggning har de stora svenska prostitutionsforumen fått minskad aktivitet samtidigt som det finns faktorer som tyder på att förekomsten av köp- och försäljning av sexuella tjänster på vanliga kontaktsajter ökat. Det har skapats en svensk/skånsk avdelning på Danmarks största sexhandelssajt Venuslogen och det finns ett större antal eskort- och sexköpsbloggar än tidigare. När det kommer till sexhandelns sociala geografi så finns det åtskilliga kontaktytor som personer som köper sexuella tjänster kan använda. Förbindelserna kan knytas via internet, genom informella nätverk, på bordeller, prostitutionsstråk etc. Därefter varierar vilka fysiska platser som de sexuella tjänsterna utförs på, detta oberoende av kontaktyta. För att kunna få en någorlunda övergripande bild av sexhandeln kan inte bara ett Öresundsperspektiv användas. Sexhandeln bör betraktas som en global marknad där transnationell prostitution inkluderas. Både sexturister och sexsäljare reser över nationella gränser. Ibland kan det handla om människohandel för sexuella ändamål men långt ifrån alltid. Tankar om Den Andre och exotism är närvarande i prostitutionen precis som i samhället i stort. Man skulle kunna påstå att det kan ha skett en dubbelsidig rasifieringsprocess i sexhandeln. Sexköpare med invandrarbakgrund, speciellt från Mellanöstern, tas sällan emot av eskorter via nätet. Etnicitet kan också fungera som en konsumtionsvara och en del bordeller är uppdelade utifrån säljarnas etniska bakgrund, där bland annat skandinaver har ett mervärde.

När det kommer till kartläggningsarbete är det lätt att vara normativ. Flera i prostitutionen beskriver erfarenheter av samkönad sex utan för den delen uppfatta sig som homo- eller bisexuella. Vidare finns det personer som säljer sexuella tjänster till motsatt kön utan att kategorisera sig som heterosexuella. Många inom sexhandeln uttrycker att sexuella handlingar är inget man är, det är något man gör! Dessa sexuella handlingar har olika innebörder beroende på tid och kontext. Likaså gäller sambandet mellan, synen på och upplevelsen av solitär sex, pornografi och sexköp. På grund av den mångfald som finns inom sexhandel är det viktigt för ett projekt som KAST att så mycket som möjligt se på fenomenet utan förutfattade meningar. Materialet visar att det är viktigt att arbeta på många arenor med ett brett och uppdaterat kunskapsunderlag för att kunna tillgodose de hjälpbehov som finns hos den heterogena målgruppen ”presumptiva kunder och personer som köper sexuella tjänster”.

Innehållsförteckning

1. Förord	4
2. Bakgrund.....	5
3. Syfte och metod	6
3.1 Syfte och frågeställningar	6
3.2 Systematisering av Internet	6
3.3 Metodövervägande och etiska reflektioner.....	8
3.4 Definitioner och begrepp.....	8
4. Kartläggningens upplägg	9
Del I – Sexhandelns sociala geografi	9
5. Varierande kontaktytor och arenor	9
6. Utvecklingen i Öresundsregionen - stora prostitutionsforum, vanliga kontaktsajter och bloggar	14
7. Transnationell prostitution	16
Del II - Kategoriseringar	21
8. Prostitutionens rasifiering	21
9. Samkönad sex och heteronormativitet	24
Del III – Identitet eller handling?	28
10. Sexköp: en socialkonstruktion?	28
11. Solitär sex och sexmissbruk	30
12. Slutsatser och epilög.....	32
13. Källförteckning	35
13.1 Internet	35
13.2 Litteratur.....	36
13.3 Intervjuer	38
13.4 Bildförteckning	38

1. Förord

I författandet av denna uppföljande kartläggning finns det flera personer att tacka för deras oskattbara bidrag. Ett stort tack till Roberto Scaramuzzino på Socialhögskolan i Lund som funnits med som bollplank under hela arbetsprocessen och som medverkat till att ta fram modellerna av sexhandelns sociala geografi. Till Marcus Knutagård på Socialhögskolan i Lund som gjort kartan av Ben Reitman, som ligger till grund för modellerna, tillgänglig samt till Lotta Nordstedt som stått för den grafiska utformningen. Ett speciellt tack till Sven-Axel Månsson på Malmö Högskola som trots ett pressat tidsschema tagit sig tid och delge sin ovärderliga erfarenhet och kunskap. Du är en inspirationskälla! Charlotta Holmström, Leili Laanemets och Niklas Eriksson från Malmö Högskola, tack för att ni bidragit med spännande infallsvinklar och ert akademiskt kunnande. Ett tack till Marco Vega, informatör på stadsdelsförvaltning Centrum, för hjälp med kreativa idéer, layout och marknadsföring. Till Hans Knutagård på SRH Sexuell och Reproaktiv Hälsa, Region Skåne, för givande diskussioner om bland annat män som har sex med män. Ett stort tack till alla kollegor på stadsdelsförvaltning Centrum i Malmö stad för ert stöd i det dagliga arbetet, för tankar och åsiktsutbyten. Särskilt tack till Liselotte Lundberg, Karin Pramberg, Carina Levin, Niclas Olsson, Li Persson, Pernilla Ottosson och Sophia Nordström. Ett tack också till Annika Weman, chef för Prostitutionsenheten, för assistans med utformandet av epilogen, ditt stöd och din kunskap samt till Anita Ekström, chef för stadsdelsförvaltning Centrum för all support.

2. Bakgrund

År 2003 antogs Malmö stads prostitutionsstrategi där det fastslogs att det behövs ett samlat grepp för att kunna minska prostitutionen. På grund av sexhandelns föränderliga karaktär och i samband med den tekniska utvecklingen fordras det kontinuerligt ny kunskap och nya arbetsmetoder för att kunna arbeta med både personer som köper och säljer sexuella tjänster. KAST – Köp Av Sexuella Tjänster är ett projekt som startade i januari 2006 och som riktar sig till personer i södra Sverige som köper sexuella tjänster eller har funderingar kring att köpa sex. Visionen med projektet är att genom att arbeta med efterfrågan av sexuella tjänster på sikt minska prostitutionen men även sänka smittoriskerna av sexuellt överförbara sjukdomar.

KAST finansieras genom Malmö stads Program för sexuell hälsa, är kommunövergripande och utgör en del av prostitutionsenheten i Malmö. Till en början fick KAST medel för 18 månader. Efter att ha påvisat goda resultat och frambringat ny kunskap om sexköp bland annat genom en rapport: *Kartläggning av köp av sexuella tjänster på Internet i Öresundsregionen, 2006.01.01 – 2006.07.31* (Scaramuzzino & Malmström 2006) har projektet blivit förlängt ytterligare i 6 månader fram till januari 2008. Projektet har två heltidsanställda socialsekreterare, Gabriella Scaramuzzino och Svante Malmström. Projektansvarig på SDF Centrum är Annika Weman. KAST består av flera delar, däribland att bedriva uppsökande arbete, förebyggande insatser och opinionsbildning, erbjuda och utveckla rådgivning och stödsamtal till målgruppen via internet, telefon och genom personliga samtal samt att fortlöpande införskaffa kunskaper om sexköp i Öresundsregionen. Denna uppföljande kartläggning kan ses som ett led i denna kunskapsprocess.

3. Syfte och metod

3.1 Syfte och frågeställningar

Sexhandeln är både komplex och mycket ombytlig till sin natur. Den tekniska utvecklingen som varit en förutsättning för en mer global marknad med ökad rörlighet, gör att det är viktigt att kontinuerligt följa och kartlägga köp av sexuella tjänster. På grund av sexhandelns många bilder och representationer, ibland också motstridiga, blir det angeläget för ett projekt som KAST att hela tiden skapa ett fördjupat kunskapsunderlag för att ha möjligheten att metodutveckla samt få en ökad kännedom om personer som köper sexuella tjänster och den terräng som dessa rör sig i. Syftet med denna uppföljande kartläggning är att beskriva de iakttagelser som observerats dagligen sedan KAST:s senaste kartläggning. Det är svårt, om inte omöjligt att fastslå konkreta förändringar på internet, eftersom många processer kan ha pågått tidigare och pågår fortfarande utan vår kännedom. Därför är det endast möjligt vid denna tidpunkt att ha som ansats att ge en lägesrapport och att diskutera möjliga förändringar sedan KAST:s förgående kartläggning. Nedanstående frågeställningar ligger till grund för denna publikation:

- Vilka möjliga förändringar och tillvägagångssätt kan observeras på internet i Öresundregionen sedan KAST:s senaste kartläggning?
- Vilka nya iakttagelser har gjorts sedan KAST:s senaste kartläggning?
- Vilka nya lärdomar kan KAST dra utifrån observationerna av sexhandeln på nätet?

3.2 Systematisering av Internet

Nästan direkt efter att KAST-projektet i Malmö startade i januari 2006 påbörjades sökningar på internet. Genom att skriva in ord som ”eskort” på sökmotorn google kom KAST snabbt in på stora svenska prostitutionsforum där köp och försäljning av sexuella tjänster inträffar. Sven-Axel Månssons och Peder Söderlinds bok *Sexindustrin på nätet – Aktörer, innehåll, relationer och ekonomiska flöden* (2004) har bland annat fungerat som inspirationskälla till hur man kan systematisera information på internet.

Resultatet blev ett eget system för att kategorisera och klassificera sajter som berör sexhandeln på nätet samt en deskriptiv översikt: *Kartläggning av köp av sexuella tjänster på Internet i Öresundsregionen, 2006.01.01 – 2006.07.30* som sammanfattade de observationer och lärdomar som KAST-projektet i Malmö hade gjort genom dagliga undersökningar av nätet under en 7 månadersperiod. Tidigt påbörjades att länka vidare till andra sajter på internet och att systematisera samt att kategorisera adresser. Kategoriseringarna växte fram så småningom. Alla sajter som har klassificerats har skrivits ut, skärmdumpats och sedan satts in i pärmar med samma kategorinamn. Detta på grund av nätets föränderliga karaktär där sidor försvinner lika snabbt som de kan dyka upp. En del tänkvärda inlägg kan också redigeras bort av moderatörer och då kan det vara intressant ur ett kartläggningssyfte att se vad som finns kvar och vad som eventuellt tas bort. Metoden som använts kan kallas för en ”grounded theory”. Fältet, sexhandeln på internet, har närmats först genom insamlande av empiri på nätet. Man har vidare låtit observatörens egna iakttagelser av empirin skapa de indelningar som har använts för att analysera materialet. Empirin har även givit fler sökord som har använts vidare i undersökningen. Metoden har alltså skapats genom observatörens egna iakttagelser av den verklighet som studeras. Litteratur har tagits in i ett senare skede för att tolka materialet. Så här ser klassificeringarna ut:

Köpar- & prostitutionsforum 9 st	Eskortförmedlingar 16 st	Kontaktsajter 16 st
Sexköpsbloggar 6 st	Eskortbloggar 17 st	HBT-sajter 12 st
Internationella sexhandelssajter 48 st	Privata svenska eskorthemsidor 37 st	Privata danska eskorthemsidor 26 st
Danska bordellsidor 58 st	Pornografisajter 42 st	Webcamsajter 2 st
Länksamlingssajter 4 st	Övriga sexhandelslänkar 14 st	Fjortissidor 3 st

Bild 2: Schema över kategoriseringar och antal sajter inom varje klassificering

Efter hand har sökmetoden förfinats och utvecklats. Numera läses metataggar på olika sajter. Metataggar skulle slarvigt kunna uttryckas som de sökord som sätts in för att tala om för sökmotorer, exempelvis google, vad sajten i fråga innehåller. Genom denna teknik kan betraktaren också se bakom sidan (Månsson & Söderlind 2004:45-6). Nedan följer några ord som brukar vara vanligt förekommande och så här många träffar hade orden den 25 januari 2007 på svenska sidor på google. Alla sökord leder fram till prostitutionssidor även ifall långt ifrån alla träffar går till sajter som berör personer som köper eller säljer sex. Sex (3 820 000), date (1 110 000), amatör (519 000), horor (386 000), prostituerade (289 000), eskort (138 000), generösa män (85 600), porr (68 700), sugar daddy (21 700), glädjeflicka (845), giggolo (771), callgirl (724), GFE - Girlfriend experience (398), sexservice (348), outcall (290), incall (179), betalbara flickor (11).

Det sökord som använts flitigast och fortfarande används i kartläggningsarbetet är ”eskort”. Därefter följer ordet ”generösa män”, där det blir träffar på sajter där både män som söker kvinnor och män som söker män blir synliga. Ännu har det inte använts något sökord som främst leder till kvinnor som köper sexuella tjänster. Att läsa metataggar är dock ett bra sätt att utöka sökorden. Så här ser t ex. prostitutionssajten Eskorts.se metataggar ut:

Sverige, eskort, sexservice, giggolo, man, kille, date, träff, pierre, pierre_escort, träff, outcall, fullservice, sällskap, middagssällskap, hora, prostituerad, knull, sexig, kuk, lem, penis, fullservice, rollspel, swinger, kk, bi, straight, gay, str8, hetero, kvinnor, ladies, horbock, lustlakej, datingservice, dating, straight, gay, bisexual, anal, oralsex, independent, xxx, xxl, bdsm, weat, kinky, whore, model, sexigast, snyggast, vackrast, beutyful.massage, pleasure, njutning, cock, sweden_escort, stockholm_escort"> <META name="KEYWORDS" content="escort in Stockholm, red lights, escort, escort, eskort, sexservice, kvinna, dam, hora, callgirl, giggolo, man, kille, date, träff, pierre, pierre_escort, träff, outcall, fullservice, sällskap, middagssällskap, hora, prostituerad, knull, sexig, kuk, lem, penis, fullservice, rollspel, swinger, kk, bi, straight, gay, str8, hetero, kvinnor, ladies, horbock, lustlakej, datingservice, dating, straight, gay, bisexual, anal, oralsex, independent, xxx, xxl, bdsm, weat, kinky, whore, model, sexigast, snyggast, vackrast, beutyful.massage, pleasure, njutning, cock, sweden_escort, stockholm_escort"> (internet 20, 07-01-25).

3.3 Metodövervägande och etiska reflektioner

Sven-Axel Månsson skriver att det finns ingen "view from nowhere", det finns endast "view from somewhere". Som observatör väljer man alltid perspektiv och vad som ska belysas (Månsson 2003). Det finns därför många betraktelsesätt, metoder och förfarande som skulle kunna ge information om hur sexköp med utgångspunkt i Öresundsregionen fungerar. Ett sätt skulle till exempel vara att göra online-intervjuer med personer som befinner sig i sexhandeln. På grund av att vi på KAST i Malmö även har en pågående rådgivnings- och stödsamtalverksamhet har denna metod valts bort. Det skulle kunna bli så att de personer som kontaktas redan går i rådgivning hos oss eller kanske en dag kommer att göra det. Däremot har två personer som arbetar med personer som befinner sig i prostitutionen intervjuats.

Att kartlägga sexköp på nätet är inte helt oproblematiskt. Inte minst på grund av det som observeras oavbrutet förändras. Denna kartläggning färgas av mina glasögon och min förförståelse av sexköp och bör därför läsas i ljuset av detta. "Vi är alla socialiserade och präglade av våra egna uppväxtförhållanden och därigenom är vi också i huvudsak blinda för vår egen kultur – fisken är inte medveten om vattnet den simmar i" (Hulter 2003:28). Denna skrift har inget anspråk att vara objektiv. Det som introduceras är en ansats till ökad förståelse kring den komplexa verklighet som kunderna i sexhandeln befinner sig i. De dagliga sökningar på nätet i över ett års tid har genererat otroligt mycket material. I detta kunskapsstoff har det varit tvunget att välja ut vilka aspekter och teman som är mest intressanta att presentera i en uppföljande kartläggning. Valen baseras mest utifrån vilken ny kunskap som kan vara intressant för KAST-projektet och dess framtida metodutveckling. Valen har även grundats på vilka fenomen eller debatter på internet som varit framträdande och utmärkande.

Observationerna har jämförts med delar av den forskning och litteratur som tagits del av under projekttidens gång. Likt Thomas Haansbæk som kartlagt sexhandeln på nätet i Danmark, fokuserar denna uppföljande kartläggning inte enbart på heterosexuell prostitution. Könet på kunderna och på eskorterna är inte det primära (Haansbæk 2001). Snarare belyses olika kön och sexualitet för att fånga den mångfald som finns i sexhandeln.

3.4 Definitioner och begrepp

De begrepp som i huvudsak används i denna publikation är "kunder", "personer som köper sexuella tjänster" och "sexköpare". Dessa begrepp är inte på något sätt enkla eller entydiga. Enligt min mening fångar ovanstående benämningar mer den komplexitet och heterogenitet som finns inom gruppen och är mindre stigmatiserande än andra begrepp som "torsk".

Social geografi är i denna studie synonym med samhällsgeografi och kulturgeografi. Detta innebär att relationen mellan mänsklig aktivitet och den fysiska miljön inom vilken denna aktivitet äger rum är i fokus.

4. Kartläggningens upplägg

Denna uppföljande kartläggning har en tematisk disposition då den tar upp olika aspekter, teman och den består av tre huvudsakliga delar. Den första delen handlar om sexhandelns sociala geografi och har som syfte att ge en överblick av de rum, platser och kontaktytor samt de geografiska förflyttningar som finns inom prostitutionen. Dessa sträcker sig från det lokala till det globala, från södra Sverige till Thailand. Platserna sträcker sig också från det rent geografiska till det virtuella, från gatan till internet. Den andra delen fokuserar på etnicitet och sexuell läggning, två klassiska kategoriseringar som enligt observationerna är väldigt närvarande inom sexhandeln via internet. Den slutliga delen har som avsikt att diskutera och problematisera sexköp och sexmissbruk som antingen en fast identitet eller som en enskild handling. Både inom forskningen, praktiken och bland de som köper sexuella tjänster via nätet finns motstridiga uppfattningar om detta. Sammanfattningsvis skulle man kunna påstå att denna uppföljande kartläggning går från en makro nivå till en mikro nivå, då både strukturella, samhälleliga och individuella perspektiv belyses.

Del I – Sexhandelns sociala geografi

5. Varierande kontaktytor och arenor

Bjørge Norli menar att det finns många arenor i prostitutionen. Det som kännetecknar dessa arenor är att kontakten mellan de som säljer sex och kunderna sker på olika platser. Vanligtvis brukar prostitution delas upp i gatuprostitution och innemarknad. Skillnaden är att när det kommer till prostitution på gatan sker kontaktskapandet i det offentliga rummet inom ett geografiskt begränsat område. Därefter kan det sexuella utbytet utspela sig på många olika platser som till exempel i en bil, lägenhet, utomhus, på hotell och fortfarande handla om gatuprostitution. Innemarknaden är större och består av en mångfald av kontaktytor som bland annat internet, bordeller, lägenheter, massageinstitut, barer och mobil prostitution. Vanligtvis sker kommunikationen då genom annonser via nätet eller tidningar (Norli 2006).

Att dela upp prostitutionen utifrån gatan och nätet eller innemarknaden är relativt vanligt, och denna indelningen har ideligen använts för att beskriva hur försäljning av sexuella tjänster går till. Först funderade jag också i denna dikotomin. Förförståelsen var att de kunder som köper sex på internet nästan uteslutande anlidade eskorter via nätet. Ytterligare var förförståelsen att de kunder som köpte sex på gatan uteslutande köpte sex i prostitutionsstråken. Efter att ha kartlagt sexköp ingående under en längre tid finns det anledning att tvivla på denna tes utifrån kundens perspektiv. Numera blir det tydligt att flera kunder använder varierande kontaktytor för att köpa sex, och att uppdelningen mellan gatan och internet eller innemarknaden inte är lika relevant med utgångspunkt från kundens horisont. Även utifrån säljarnas perspektiv kan den tekniska utvecklingen och de stora möjligheterna till marknadsföring som internet erbjuder ha förändrat prostitutionsdynamiken. En person som säljer sexuella tjänster på gatan kan också ha en hemsida, samtidigt som en eskort på internet kan tvingas, av den hårda konkurrensen, att också marknadsföra sina tjänster på gatan. Denna utveckling har uppmärksammats i bland annat Norge (se Pro Sentret 2006). Enligt prostitutionsgruppen har denna process inte skett i Malmö, i alla fall inte utifrån vad man har vetskap om. Antalet sexsäljare och sexköpare på gatan har minskat markant sedan sexköpslagen trädde i kraft och med anledning av prostitutionsgruppens intensiva uppsökande arbete, ökad polisiär närvaro samt Navet som erbjuder underhållsbehandling till personer som sålt sex på gatan. En förändring som prostitutionsgruppen också har uppmärksammat är ett ökat användande av mobiltelefoni vilket har medverkat till att de som säljer sex inte behöver vara på gatan i samma utsträckning som förr (Intervju 1 2006-01-31).

Kunderna söker idag alltmer information på internet när de vill sondera det utbudet marknaden erbjuder. Marknaden är global, och kunder kan oavsett geografisk placering se utbudet av personer som säljer sex runt om i världen och även utbyta kunskaper med andra kunder världen över via bland annat speciella prostitutionsforum (Scaramuzzino & Malmström 2006). På internet kan kunderna inte bara få information om eskorter som säljer sexuella tjänster via nätet, bordeller eller massageinstitut. Personer som köper sexuella tjänster kan, genom internet få tips om vilket prostitutionsstråk som är bäst att besöka och vilken person som utför bra tjänster.

Utifrån mina observationer och med inspiration av en karta som utvecklats av Ben Reitman som verkade i början av 1900-talet inom hemlöshetsforskning har jag skissat fram en tvådelad karta över prostitutionens sociala geografi. Detta är ingen förklaringsmodell över hur prostitutionen fungerar ur kundens perspektiv. Det är snarare ett förslag på hur man visuellt kan på ett övergripande plan beskriva den komplexa verklighet som kunden möter när hon eller han väljer att inträda i sexhandeln.

Bild 3: Karta över kundens olika kontaktytor

I ett första skede möter kunden marknadsföringen. Detta kan vederbörande göra på många olika sätt. Det kan vara att köra längst prostitutionsstråken, läsa annonser i tryckta tidningar, söka upp personer som har tillgång till kontakter eller informella nätverk, nyttja etablerade förmedlingar, genom att besöka bordeller eller bastuklubbar, cruisa i parken eller införskaffa information och ta kontakt via internet. I denna fas ser och värderar kunden utbudet; utseende, pris, tjänster, äkthet etc.

Ett andra steg är när kunden väl köper tjänsten och den levereras. Denna fas är mer territoriellt bunden. För att ett sexköp ska äga rum måste personerna träffas med undantag för webcamtjänster, telesextjänster och sexchattar. Ingen av dessa räknas som prostitution. Möten

kan ske på olika arenor oavsett var kontakterna har tagits och informationen införskaffats. Detta innebär att en eskort, oavsett om vederbörande använder internet eller gatan som kontaktyta kan sälja och utföra den sexuella tjänsten exempelvis i en bil. Arenorna kan alltså variera: utomhus, i bil, lägenhet, hotell/motell, bordell, massageinstitut, pub, restaurang, casino, svartklubb, diskotek, mobil prostitution (exempelvis hemleverens via buss, bil eller husvagn), i samma stad, på annan ort eller i annat land. Kunden kan också via en internationell eskortförmedling beställa hem en eskort till sig men kunden kan också köpa en organiserad resa utomlands där sexköp ingår.

Bild 4: Karta över de arenor där sexköpen inträffar

Utgångspunkten här är att sexhandeln kan ses som en stor kommersiell global marknad. Kunderna rangordnar ofta sexsäljarna beroende var på marknaden de befinner sig, enligt O'Connell Davidson:

This ranking of sex workers according to their racial, ethnic or national identity and the social relations that surround their prostitution is a feature of the market for prostitution in most countries of the world. It is reflected in the prices charged for sexual services, such that those who work in what is viewed as the 'seedy' end of market (street work, cheap brothels) can command less money for the same service than those who work the top end of market. Within this, clients are willing to pay less for sexual access to those who belong to groups that are socially devalued (drug users, the homeless, and poor, people from ethnical or racial groups that are deemed to be inferior, etc.) and more for sexual access to those who belong to groups that are socially esteemed (which often means white Europeans in both European and non-European countries) (O'Connell Davidson 2005:115).

Beroende på flera olika faktorer, som kontaktyta, arena, sexsäljarens etniska bakgrund, hennes/hans socioekonomiska ställning eller ålder samt den tjänst som köps varierar både pris och vilka ersättningar som ges. "Youth may be sexually prized, but children are generally devalued as market actors" (O'Connell Davidson 2005:115). Utifrån detta resonemang kan man dra slutsatsen att vara ung kan vara ett mervärde, men inte att vara under 18 år. Detta på grund av den internationella fördömelse och de lagstiftningar som finns mot barnprostitution världen över. Samtidigt kan man fråga sig om det inte finns en prisskillnad mellan de barn under 18 år som säljer sexuella tjänster på egen hand och de som ingår i organiserade nätverk. Min tanke är att de som säljer sexuella tjänster genom organiserade nätverk eller rättare sagt säljs av nätverken kan ha ett högre pris.

Sven-Axel Månsson menar att ju högre upp i sexhandelnshierarkin man tittar, desto mindre synlig blir prostitutionen (Månsson 2007). Viktigt att tänka på är att, precis som Månsson beskriver så finns det en stor luddighet, en gråzon inom sexhandeln vilket gör det ibland svårt att avgöra om det handlar om sexköp eller inte. Denna gråzon med sexuella kontakter utan eller med olika betalningsmedel gör det komplicerat att ringa in vad som är sexköp. Det kan också vara så att det alltid funnits en viss gråzon i sexhandeln men att den nu blivit mer tydlig med hjälp av nätet. Kanske erbjuder internet också förutsättningar och möjliggör fler "grå" möten. Frågan vidare är då om det är viktigt att definiera denna luddighet, och i så fall, varför?

Enligt mina kartläggningar på olika prostitutionsforum förekommer det förfrågningar om sexuella tjänster i prostitutionsstråken både i Malmö och Köpenhamn, ofta av kunder hemmahörande i andra städer och andra delar av landet. Vidare finns det medlemmar från Skåne som tipsar och har kunskap om utbudet på gatan i Malmö. En kund från en annan stad undrar: "Hej finns det något bra ställe eller gata där möjligheterna ökar för att ragga och träffa escorter i malmö, Svara här eller om det är kännsligt pma gärna Hälsar en stockholmare på besök" (internet 5 06-10-06). Så här skriver denna sexköparen: "Cesiusgatan, Agneslundsvägen o Sorgenfrivägen är väl dom gatorna som gäller i Malmö.....finns väl inte mkt att hurra för där tror jag" (internet 16 07-02-05). En annan kund berättar: "Jag körde förbi en av gatorna ikväll. På den lilla vid kyrkogården gick två tjejer i 20-25 årsålder. Riktigt j-a snygga, men det skumma var att en liten röd opel med två utlänningar (typ öststatare, precis som tjejerna såg ut) cirklade runt och stod och smög. Försök till blåsning eller rån? Jag skulle inte våga chansa ia?" (internet 5 06-10-06).

Det finns också kunder som frågar om prostitutionsstråket i Köpenhamn: "I bland går jag en sväng på Istedgade mest för nyfikenhetens skull, på kvällen brukar där vara endel negresser och öststatstjejer. Däremot så syns väldigt få knarkar tjejer, för 10 år sen och mer fanns där en hel del sådana. Polisen har koll på verksamheten och jagar hallikar mm och vill helst ha bort det hela från gatan. Bordellerna har tagit över en stor del av verksamheten från Istedgade och det är väl positivt" (internet 18 07-02-21). Ovanstående skribent visar på att gatumiljön i Köpenhamn har förändrats och att det numera finns allt fler sexsäljarmigranter och kanske även offer för människohandel för sexuella ändamål som säljer sexuella tjänster via gatan. Trots att internet har blivit en ny och kanske de mest betydelsefulla kontaktytan, så har köp av sexuella tjänster inte slutat existera på gatan.

Vi kan alltså konstatera att det finns flera olika kontaktytor som kunder kan använda i Öresundsregionen. En eskort tipsar: "...finns ett casino och där har jag hört att det finns damer.... Vad heter det förgrömmade casinot nu? Ligger rätt nära Gustav Adolfs Torg va?...?" (internet 5 06-10-06). Utifrån observationerna, är det rätt frekvent att det efterfrågas information eller tips om inommiljöer i Malmö. Det kan handla om casinot, olika nattklubbar, svartklubbar, barer, diskotek, travbanan, hotell och motell. En kund delger:

I lördags satte jag min fot innanför dörrarna på Harrys i Malmö vilket var första gången på mycket länge. Det slår mig att den koncentration av asiatiska tjejer som spatserar omkring i hopar och försöker få varje icke arabisk killes uppmärksamhet inklusive min egen. I mitt fall var jag ett lönlöst byte eftersom dessa bruttor inte intresserar mig det minsta. Till min fundering: Är dessa tjejer intresserade av "förhållande" för att få stanna i Sverige eller är det escort verksamhet som bedrivs..." (internet 27 07-03-08).

Ett annat sätt är att skapa förbindelse genom kontaktlistor. Så här skriver en kund som bor uppåt landet: "Jaha nu har det hänt som inte fick hända. Tappade bort min telefon under en glad kväll. telefonen går att ersätta. Värre med alla tel.nr till mina galanta damer. Jag skulle bli mkt tacksam om någon givmild person har en tel.lista att PM:a mig" (internet 23 07-01-09).

Det förekommer också kommentarer kring att köpa sex via en hallick men det är högst ovanligt utifrån denna kartläggningens material. En person delar med sig av sina kunskaper: "Hmmm jag kör rätt mycket i Malmö och de horor som man ser på gatorna är för det mesta helt rostiga narkomaner. De bästa hororna hittar man genom bra kontakter och de kommer hem till dig(motel/hotel) eller du kör hem till halicken. För det mesta de är unga och fräscha" (internet 16 07-02-05). Citatet ovan är intressant eftersom att köpa sex genom kontakter och hemma hos hallickar blir exponerat. Genom detta tillvägagångssätt kan kunden både få unga och fräscha tjejer. Som tidigare nämnts är det, vad materialet åskådliggör, mycket sällan som snarlika tips ges öppet på nätet. Berättelser om att gå på bordeller eller massageinstitut i Köpenhamn och i Helsingör dyker upp tätt på nätet. Den här kunden redogör för sitt första besök:

Jaha, då tillhör man då denna "klubb". Har nyss besökt en klinik för första gången och det blev Cassiopeia Stars och Jasmin. Det blev en flopp...kanske är fel att säga flopp. Men på grund av en viss (milt uttryckt) nervositet kunde jag inte njuta fullt ut, innan jag ringde på dörren så var min puls på 160, jag gick också säkert tre varv runt kvarteret också. Och eftersom jag är ganska blyg och min sexuella erfarenhet inte är den största så kunde jag knappt säga nånting av hur jag ville ha det. Och det gjorde ju inte saken bättre... (internet 31 07-03-14).

Ett annat sätt som beskrivs på internet är hemleverans. Här nedan skildrar en kund hur han inte behöver åka till Danmark för att köpa sex. Danska eskorter kommer hem till honom, levererade direkt utanför dörren:

...Tack och lov behöver jag inte åka till Danmark. Jag behöver bara ringa ett par samtal. Ett till Den Utvalda och ett till Taxi för att framkörningstransport. Sen öppnar jag helt enkelt dörren och min famn - samt i någon mån också något lämpligt konto.... Är inte livet trots allt värt att leva ännu en stund? Lilleman gillar läget (internet 11 07-01-26).

Han berättar att hans fulla bankkonto och därmed starka ekonomiska ställning möjliggör att han i princip kan beställa den eskort han önskar, betala taxiresan och få eskorten/eskortererna hemlevererade. På internet påträffas fler liknande beskrivningar. Ett annat sätt som är sedvanligt förekommande, enligt observationerna, är att köpa sex på resa. En person berättar:

För ett antal år sen arbetade jag som konsult åt bl.a ett STORT svenskt företag som hade kontor runt om i världen. Ett av mina uppdrag var att besöka en del av dom. Denna gång gick resan till bl.a Singapore och Bangkok. Redan på företagets HK hade jag blivit "kompis" med den högsta ledningen och det var flera gånger som det snackades om prostituerade under lunchen och deras minnen från resor i tjänsten framförallt till Asien. Jag minns det tydligt och blev förvånad hur "grabbigt" det snackades om detta och framförallt öppet, men dock i slutet krets.

Jag avreste iallafall till Singapore och blev mycket förvånad av att det hade bokats en escort till mig...Hon var så vacker att det inte kan beskrivas. Långt rakt hår och klädd i ett sidenfodral var hon med mig som en skugga under vistelsen. När jag for vidare till

Bangkok så möttes jag på kontoret där av en svensk som omedelbart började beskriva olika erotiska nöjen som finns i Bangkok. När han hämtade upp mig sen på kvällen så bar det direkt till en sexklubb där man som på en restaurangmeny kunde välja både flicka och innehåll...:skamsen: Både i Singapore och Bangkok stod företaget för kostnaderna och jag har senare tänkt att det kan ha varit ett sätt att få en hållhake på mig... Inte så långsökt som man kan tro! Nån mer som samma erfarenheter i "tjänsten"? (internet 25 06-11-13).

Ovanstående berättelse, om att stora företag arrangerar eskorter utomlands åt sina anställda är återkommande på nätet. Julia O'Connell Davidson menar att det inte är ovanligt att en del affärsmän väljer att göra affärer i en del länder bara på grund av deras intresse för just de som säljer sex i det specifika landet eller regionen (O'Connell Davidson 1998). Sexturism är ett annat sätt vilket man kan köpa sexuella tjänster utomlands. Till detta fenomen kommer jag tillbaka i ett separat kapitel.

Webcamsex är en kontaktväg som kan leda till sexköp, med utgångspunkt ur kundens perspektiv. Enligt observationerna finns det sexköpare som försöker hitta nya eskorter via webcam. "Hejsan. Det här med webcam sex verkar ha blivit nån modefluga bland tjejer nu. Nämen allvarligt det är måååånga som gör det ser man på alla dessa hemsidor. Nu till min lilla fråga: är det någon av er som lyckats få köpa andra tjänster än webcamsex? Ni förstår nog vad jag menar. Och skulle då vara glad av ett PM där ni säger vem som utför "andra" tjänster oxå" (internet 31 07-03-14). Denna kontaktväg verkar vara relativt ny på internet.

Efter denna genomgång av de rum som kunderna rör sig mellan vid sexköp, kommer nästa kapitel att presentera ett antal möjliga förändringar som kan ha skett i den verklighet som KAST är verksam i, nämligen Öresundsregionen.

6. Utvecklingen i Öresundsregionen - stora prostitutionsforum, vanliga kontaktsajter och bloggar

Det är inte bara prostitutionen på gatan och internet som förändras i förhållande till varandra. Sexhandeln på nätet är i högsta grad ombytlig till sin karaktär. Sedan efter sommaren 2006 och efter KAST:s första kartläggning *Kartläggning av köp av sexuella tjänster på Internet i Öresundregionen, 2006.01.01 – 2006.07.31* (2006) har det skett stora förändringar. På Sekreterarakademin som tidigare varit Sveriges största prostitutionsforum har många diskussioner ägt rum om att forumet tappat sin tidigare glans. Flera medlemmar hävdar att ordbytena numera saknar substans och inaktiviteten har varit stor. Dessutom har det skett flera avhopp under hösten 2006, också bland betydande personer som har haft stor kunskap om sexköp och som under lång tid varit tongivande på forumet. En medlem skriver: "Den här sidan och särskilt skänetråden innehåller ju inget av substans alls längre! SA kan bomma igen! De intressanta sexkontakterna knyter man numera genom olika communities. När annonsförbudet i trådarna infördes dog SA..." (internet 6 06-10-31). Flera på forumet hävdar att det är mycket säkrare och lättare att knyta kontakter på andra sidor. En annan kund skriver att han numera börjat chatta på en viktminskarsida istället, vilket han tycker mycket om. Fördelarna är att där behöver man varken ha något smeknamn eller imponera på någon (internet 6 06-10-31). Så här ser ett inlägg ut:

Det stämmer, det är en fikarumsdiskussion här numera och både du och jag som varit med här en tid minns säkert när SA var en förmedlare av kontakter genom de annonser som lades ut här. Så är det inte längre så det har blivit ett fikarum - du trivs med det, jag tycker det är trist. Svårare är det ju inte. Dessutom har internetprostitutionen flyttat från forumen till olika communities och det är heller inte bra eftersom det då kryper ner i åldrarna. Så många 18-åriga "hobbyescorter" man får meddelanden från, som är "vanliga" tjejer som behöver pengar för att kunna köpa en kjol till festen på lördag eller

något sådant... Nej, jag tycker prostitutionen ska skiljas från de övriga communitiesen och då fyllde SA en funktion förr i tiden (internet 6 06-10-31).

Detta är en väldigt tänkvärd tråd eftersom den beskriver att prostitutionsforumen har idag fått en mindre roll som kontaktytan för de som köper och säljer sex i Sverige samtidigt som vanliga communities och kontaktsajter fått en ökad betydelse inom internetprostitutionen. Genom att ha följt kundernas diskussioner på flera sajter under mer än ett års tid blir det tydligt för mig att denna utveckling kan bekräftas. Detta innebär inte att prostitutionsforumen inte längre är av betydelse, men de har fått en minskad sådan. Utifrån en kartläggningsposition blir det svårt att fånga förekomsten av köp och försäljning av sexuella tjänster på olika communities och vanliga kontaktsajter. Kommunikationen sker oftast inte öppet så att andra kan se, utan den sker i det dolda, genom till exempel personliga meddelande. Därav kan den som kartlägger sexhandeln på internet lätt luras och tro att prostitutionsforumen har störst betydelse i prostitutionssammanhang då de är mer synliga och uppenbara. Detta skulle kunna vara fallet också när det kommer till manlig prostitution på internet. Låt oss anta att kontakterna mellan män som köper och män som säljer sexuella tjänster ofta sker genom olika kontaktsajter och communities. Sexhandeln blir då för utomstående observatörer svår att upptäcka, men det betyder ej att sexhandel mellan män inte existerar eller endast finns i liten skala. Detta kan även gälla kvinnor som köper sex via nätet.

I citatet ovan beskriver kunden att han blir kontaktad av unga tjejer som vill ha pengar till att köpa fina kläder, en utveckling som han, och vad man kan erfara utifrån observationerna, flera andra kunder ogillar. Som tidigare nämnts vill en hel del kunder köpa sexuella tjänster av unga eskorter, men inte för unga. För att sexsäljarens tjänster ska få ett högre marknadsvärde kanske han eller hon presenterar sig som 18 år fast han eller hon bara är 16 år. Det kan vara svårt för kunden att avgöra den faktiska åldern vilket kan medföra att vissa väljer att avböja liknande erbjudanden.

I början av 2007 gjorde administrationen på Sekreterarakademin en stor upprensning av gamla konton och användarnamn. I samma veva försvann flertalet av annonser på forumet. I Malmö fanns det bara en eskort kvar. Sekreterarakademin har även under perioder helt legat nere. På andra forum tipsas det numera om andra kontaktsidor för eskorter, inte Sekreterarakademin som tidigare alltid varit ett aktuellt länktips i sexköpssammanhang. Det figurerar också klagomål på att det är väldigt få eskorter i södra Sverige, speciellt i Malmö och de som är etablerade är mycket svåra att få kontakt med. Den här sexköparen berättar:

Det känns som utbudet är magert i Malmöregionen. Säkerligen på grund av närheten till Köpenhamn, men man pallar ju inte att ta sig över för 1 timmes skön stund, speciellt om man vill göra det mitt på dagen, under arbetstid.... Det finns ett antal flickor att ringa till, men många är svåra att få tag på, har Ni några tips på bra tjejer, vänligen PM:a mig. Jag har några namn och nummer liggande och kan PM:a tillbaka det jag har.... Ser tacksamt emot svar, gärna från flickor som har tid ibland under dagtid.... (internet 30 07-03-09).

I KAST:s förgående kartläggning (Scaramuzzino & Malmström 2006) skildrades hur det fanns planer på att skapa en ”svensk” del på Danmarks största prostitutionsforum, Venuslogen. Den 1 september 2006 blev detta en realitet. En kund från Skåne är moderator på *Öresunds Sexguide* (internet 4, 06-09-14). Så här lyder välkomsttexten:

Önskar som moderator alla välkomna till detta board, och tack till Thomas och Venuslogen för att man upplåtit plats för detta Öresundsforum och för alla lyckönskningar. Min fromma förhoppning är, att detta inte bara blir svenskarnas egna lilla hörn, utan kan bli en mötesplats för de västansundska gudinderne och klinikerna som i kölvattnet av Sveriges förbud mot köpesex särskilt riktar sig till en östansundsk publik, och deras svenska/skånska kunder. Och att det kan bidra till att skapa bättre förhållanden för både pigerne på ”svenska ställen” i Danmark och oss östansundska

kunder. Namnet är avsiktligt valt för att understryka ett regionalt – inte nationellt danskt – svenskt – öresundsperspektiv, och för att man från dansk sida – speciellt branschen – inte bör förhålla sig likgiltigt till skåningarnas diskussioner om huruvida Helsingör är en turistfälla för östansundska sexkunder, osv. Tanken är också att vi snart skall få en svenskspråkig version av Venuslogens forumregler och information om hur man blir medlem tillgänglig, och en FAQ för östansundska klinikbesökare med en sexordlista om vad "danskt", "franskt", "spanskt" etc betyder osv. Lets get ready to rumble!!! (internet 4, 06-09-14).

En annan förändring är att det tillkommit fler bloggar (elektroniska dagböcker på nätet) skrivna både av personer som säljer och personer som köper sexuella tjänster via internet. Det är främst sexsäljare som bloggar kring prostitutionsfrågor. Innehållet varierar men, oavsett om det är kunder eller sexsäljare brukar politiska argumentationer föras mot den svenska sexköpslagen. De argumenterar för att sexköp också kan handla om två samtyckande parter (se även Månsson 2007). Bloggarna kan även fungera som marknadsföringsplatser. Så här står det på en sexköpsblogg:

Jag köper inte en kropp eller ett kön, jag köper en sexuell tjänst som tillhandahålls av kvinnor som själva valt att antingen försörja sig som prostituerad eller som gör det mer som en hobbygrej, för att de helt enkelt tycker att sex är kul och för att de t.ex. känner en spänning i mötet med nya män som de inte får på samma sätt som vid t.ex. krogragg. Jag tycker att det är viktigt att påpeka att det är just en tjänst jag köper, lite som en hantverkartjänst vilken som helst, fast utan att göra några andra jämförelser. Att sälja sexuella tjänster är inte som vilket jobb som helst, även om man gör det helt frivilligt så krävs det ett speciellt sätt att se på livet och på sex, alla har inte den förmågan. Många har svårt att se prostitution som något frivilligt, de lever kvar i föråldrade bilder där "alla" horor var antingen missbrukare eller psykiskt störda eller kanske t.om. både ock. De kvinnorna finns tyvärr kvar, men de representerar inte alla prostituerade. Lagg samhällets resurser på att hjälpa dem ur sin missär och gör det möjligt för de friska och frivilliga att få ägna sig åt det som de valt. Legalisera köp av sexuella tjänster och lägg resurserna på de män som utnyttjar flickor och kvinnor i missär och som är offer för trafficking. Det måste gå att döma de män som utnyttjar dessa för t.ex. våldtäkt, vilket det i många fall är. Detta har inget med den frivilliga marknaden att göra (internet 2 07-03-07).

Detta kapitel har visat ett antal exempel på den utveckling som skett på nätet i Öresundsregionen, och diskuterat vissa möjliga förändringar. I syfte att bredda infallsvinkeln kommer nästa kapitel att behandla den så kallade transnationella prostitutionen.

7. Transnationell prostitution

Plockade upp en 25-årig sötnos från Kisoro på Simmers som är en restaurang i centrala Nairobi. Hon fick sova över hos mig på mitt halvdana hotell i centrala stan, Terminal. Hon fick 2000 KSH (knappt 200 kr) för en helnatt och skickades sedan hem. Hon var glad och ville byta telefonnummer vilket jag inte hade lust med. Kondom på som alltid. Safari i Kenya är härligt. Nu är regnperioden på väg mot sitt slut och vädret blev betydligt bättre under tiden jag var där nere. Skulle det inte vara för HIV-risken och rånriskan så hade Kenya varit paradiset. Nu är väl fortfarande t ex Thailand trevligare men om man ändå är där nere så bör man passa på att njuta (internet 10, 07-01-18).

I ovanstående citat skriver en kund om sin senaste resa. Susanne Thorbek menar att idag finns det nya mönster när det kommer till prostitutionen. Allt fler komponenter har blivit sammanbundna och människor är idag mer rörliga. Egentligen är det logiskt att när allt fler affärer sköts globalt och mellan länder så följer sexhandeln i samma spår (Thorbek (b) 2002:31).

Global olikhet är motorn, möjliggöraren, till ett ökad transnationell prostitution, samtidigt som det alltid finns personliga skäl som också kan ha en inverkan (Thorbeck (a) 2002:6). Fler människor från rikare länder reser till fattigare länder för att bland annat köpa sexuella tjänster. Parallellt händer det omvända, att personer migrerar från fattigare till rikare länder för att sälja sex. Thorbeck menar att forskare historiskt sett har blundat för kunderna i den transnationella prostitutionen. Under senare tid har dock dessa kunder allt mer kommit i rampljuset (Thorbeck (a) 2002:1-2).

These customers reveal a quite astonishing attitude towards prostitution. They go out to buy love. They search bars and hotels, and when they realize that the women really are working for money, that love is not that easily bought, they become depressed and frustrated. The feeling that they have been cheated is, in some cases, extended to include all women in Thailand; sometimes the feeling is generalized to cover the entire prostitution... (Thorbeck (b) 2002:33).

Ovanstående citat beskriver den dubbelhet och luddighet som flera sexturister upplever i mötet med sexsäljare. Ofta beskrivs sexköpen utomlands mer som relationer eller semesterflörtar mot ersättning och det är inte alltid tydligt och konkret att det handlar om prostitution. Sexturism är ett stort begrepp och används ofta i bred bemärkelse, oavsett intension, för en som använder ekonomisk makt för att ha sexuellt umgänge med lokalinvånare (O'Connell Davidson 1998:75). På internet finns många reseberättelser från personer hemmahörande i södra Sverige. Det är både formulerat av individer som planerar sina sexresor i förväg men också från resenärer som köpt sex spontant och oplanerat. En sexköpare skildrar nedan sitt första sexköp i Thailand. På flera sätt finns det en mängd liknande upplevelser beskrivna på nätet. Det är ofta unga killar som åkt till Thailand eller till ett annat land i Asien, druckit mycket och sen köpt sex för första gången. Dagen efter kommer ångesten över att kanske blivit smittad av hiv:

Är såhär att jag är i patong thailand och köpte igår sex för första gången. Var på en bar och raggade upp en thai tjej som jag tog med mig hem till hotellet. Jag varf sjukt full så jag kommer tyvärr inte ihåg allt. Kommer allafall ihåg att jag tog på mig kondom, försökte trycka in den men hon var trång, så pullade henne lite och knullade sen enbart i fittan. Vart också bara nån minut för det var inte skönt alls och vad jag kommer ihåg så var ingen sperma inblandad om det har nån betydelse. Så nu sitter man här rädd som fan med ångest över öronen att man dragit på sig HIV!

Undrar nu lite över hur stor chansen är på ett ungefär att jag blivit smittad. För det första så behöver ju absolut inte bruden ha HIV. Skulle va intresant om nån hade siffror på ungefär hur stor % del av flickorna i åldrarna 19-23 som har HIV. Sen efter att hon hade gått så gick jag in på toan och stoppade ner dem fingrarna jag pullat henne med i halsen för att spy, nån som vet om det kan smitta. Alltså i princip slickat på fingrarna som jag haft i hennes fitta.

Använde ju också precis som jag sa kondom så när jag vaknade upp dagen efter kändes det rätt lugnt, sen när jag tittar på kondomen så ser jag det jag inte vill se, den är trasig:sad44: Vettofan när den gick sönder, finns det chans att man drar sönder den när man drar av sig den? Sen så har jag läst att det inte är så stor chans när man knullar dem i fittan, stämmer det? Nån som har siffror på hur ofta en hiv smittad kvinna smittar av sig vid sex i fittan? Sen som sagt så kom det vad jag kan komma på nån sperma eftersom vi håll på så kort tid, vet inte om det gör nån skillnad? Skulle va riktigt schysst om nån kunde hjälpa mig med mina frågor. Riktigt rädd just nu och kommer troligen få vara det i 3 månader till innan jag kan HIV testa mig, för man måste vänta 3 månader innan man testar sig va? // Henrik (internet 13 07-01-29).

Thorbeck hävdar att orsaken till sexturismens växande omfång beror till viss del på moderniteten, den tid vi lever i. Moderniteten, och dess många singlar har skapat en större efterfrågan på betald sex. Allt fler människor har upptagna och stressiga liv, med mycket arbete och lite tid för den sociala sfären. Därför har det tillkommit organiserad avkoppling som en del av marknaden där människor kan köpa charter resor där till exempel sex ingår. Helst ska detta också vara till ett lågt

pris (Thorbek 2002:38). Tidigare var denna typ av avkoppling endast tillgänglig för överklassen. Idag kan merparten av svenska arbetande män och kvinnor spara ihop till en dylik resa. Viking's exotic resort – where your fantasies become reality är en sådan internationell resebyrå som finns på nätet. På sajten står det: "...you and your friends are greeted by an extraordinary welcoming party. A stunning array of sensuously beautiful women, selectively picked from the most exotic regions of the world". Tjejerna som inkluderas i priset är mellan 18 till 26 år gamla. Priset för 3 nätter varierar från 3900 till 7900 dollar. Vid det högsta priset ingår 2 flickor under alla nätter plus att gästen får välja flicka först vid den stora välkomstfesten. Hotellet är mycket lyxigt och det finns möjlighet till egen villa (internet 19 07-02-21). Internet möjliggör att en person, eller en grupp från södra Sverige kan boka in sig på en likadan resa.

Viking's Villa

A lush retreat of private elegance and breathtaking beauty with dramatic ocean views, private beach, and a spectacular pool and whirlpool. Our villa's dramatic setting is pure "island" pleasure. Our follow-up comes with an array of James Bond style girls from exotic countries like Russia and Venezuela to mention just a few.

With champagne fluting and a variety of exquisite meals prepared by your own award winning chef, it just doesn't get any better than this.

Personal Companions

Once chosen, your fantasy girls will serve as the perfect companion to what promises to be an unforgettable stay at "Viking's Resort". Whatever your background, we think you'll agree that there comes a time in life when one should reap the benefits of hard work and accolades, when one should take time to enjoy the pleasures so richly deserved. At "Viking's Resort" our clients are King, no work - no wars, just pure luxury pleasure.

Imagine the fun and excitement of being accompanied by beautiful girls in an exotic and tropical environment. Traveling alone doesn't necessarily mean being alone anymore. Lying around the pool in the shade of a coconut tree, your smiling companion brings you your favorite drink while you let your mind wander.

Should you have any energy left after your favorite amusements, Viking's Resort provides for a variety of sport facilities including: championship golf, scuba diving, big game fishing, snorkeling,

Bild 5: Internationell resesajt där sexköp ingår

Ryan Bishop och Lilian Robinson skriver om kunders sexberättelser om sexsäljare i Thailand på internet. De menar att nätet, det nya språket och den nya teknik som tagit fart de senaste åren haft som följd att diskursen/diskurserna om sexualitet ändrats markant. I den nya tidsålder som vi i västvärlden lever i kallas den traditionella postservicen för snigelpost. Detta kan fungera symboliskt för den samtid som vi lever i. Att skriva och läsa har fått ny innebörd i takt med internets framfart, men skriva och läsa har parallellt ändrat och skapat nya definitioner av flört och sex. Bishop och Robinson har studerat sajten World sex Guide som liknar det svenska prostitutionsforumet Sekreterarakademin, med skillnaden att detta forum är internationellt (Bishop & Robinson 2002:14). Även svenska kunder från södra Sverige använder denna sajt för att delge kunskaper med kunder världen över och för att få en ökad kunskap i hur man köper sex i andra länder (internet 17 06-02-01). På sidan finns olika länder kategoriserade och information om red-light district osv. Thailand är det sub-forum det finns mest skrivet (Bishop & Robinson 2002:14). Som tidigare nämnts, enligt kartläggningarna på internet, är det vanligt förekommande att svenska kunder skriver reseberättelser från just Thailand.

Även ifall man lätt kan få en känsla av att sexturismen från väst är ett gigantiskt fenomen genom att titta på sajter och inlägg på internet, är det viktigt att komma ihåg att det inte är enbart sexturister som köper sexuella tjänster i fattiga länder. I Thailand visar forskningsundersökningar att övervägande del av kunderna är lokalinvånare: "Further, the focus on these foreign causes of prostitution has obscured the role of domestic demand. Even today, tourism accounts for a very small proportion of the prostitution industry. According to a number of analysts, the majority of

clients of prostitutes are Thai” (Jeffrey 2002:40). Samma sak gäller med efterfrågan på barnprostitution: “Experts on child prostitution, however, note that a large percentage of customers of child prostitutes are Thai rather than foreign. Significantly though, it is poor men rather than rich men who appear to frequent child prostitutes” (Jeffrey 2002:134).

Enligt O’Connell Davidson väljer vissa forskare att skilja på manlig och kvinnlig sexturism och kalla den kvinnliga sexturismen för romantisk turism. Författaren menar att de kvinnliga sexturisterna har mycket gemensamt med de manliga eftersom båda förnekar sin ekonomiska överlägsenhet. De använder samma erotisering, exotism och rasism som deras manliga motsvarigheter (O’Connell Davidson 1998:181). I en undersökning har det visat sig att kvinnlig sexturism är rätt litet i omfattning och att lesbisk sexturism nästan är helt obefintlig. Många manliga sexsäljare i undersökningen sa att de tyckte det var lättare att ha att göra med manliga homosexuella sexturister än kvinnliga heterosexuella sådana. Manliga kunder betalar gärna med kontanter till skillnad från kvinnliga sexturister. Det krävs därför mer energi att sälja sexuella tjänster till kvinnor eftersom då ingår ofta att försöka få dem att köpa presenter som sedan kan säljas för pengar (O’Connell Davidson 1998:181). I observationerna på internet har få iakttagelser gjorts på kvinnor som köper sex. De är till mångt och mycket osynliga på nätet. Vi vet oerhört lite om hur kvinnor som köper sex rör sig och resonerar kring att köpa sex. Frågan för KAST är hur vi ska kunna bedriva uppsökande arbete för att nå ut till denna målgrupp.

Att köpa sex på resa kan både vara planerat och oplanerat. På internet finns massor av information och kunskap att tillgå i hur man som turist bäst köper sex. Bland annat finns speciella sajter som beskriver hur man som svensk skickligast navigerar i ett ”Red-light district” där många personer som säljer sex finns. På nedanstående sida, som riktar sig till nybörjare som vill köpa sexuella tjänster i Amsterdam, finns bland annat en grundkurs att ta del av (internet 29 07-03-09).

Bild 6: Hjälp för svenska kunder som vill lära sig att köpa sex i Amsterdam

Som tidigare nämnts är det inte bara kvinnliga och manliga sexturister som är rörliga. Sexsäljare från fattigare delar av världen kommer också till rikare länder. En del av denna migration är frivillig och planerad medan en del är utsatta för människohandel för sexuella ändamål. Sexsäljarna från andra länder åker ofta runt till olika platser och kan då hamna i flera städer som till exempel Rom, Köpenhamn, Malmö, Lund och Oslo. Just fenomenet människohandel för

sexuella ändamål finns ofta närvarande i debatterna på de varierande prostitutionsforum som jag observerat. Ämnet tas upp då och då, inte minst av personer som menar att de säljer sex av egen fri vilja och utifrån ett aktivt val. Människohandel för sexuella ändamål används titt och tätt som motbild av de svenska eskorterna på nätet. Flera kunder fördömer alla typer av tvång och lyfter upp just frivillighet som essentiellt när det kommer till sexköp. Samtidigt brukar det komma upp funderingar och frågor kring hur man som kund kan med säkerhet veta att det handlar om fri vilja. En kund berättar: ”Jag har lovat mig själv dyrt och heligt att aldrig köpa sex igen efter att ha sett en dokumentär om trafficking. Nu ser det ut att jag får bryta mitt löfte eftersom det pockar på så in i helvete...(internet 22 07-01-10).

Parallellt har det förekommit utannonsering av tjejer som varit offer för människohandel på bland annat prostitutionsforumet Sekreterarakademin. Med utgångspunkt från observationerna är detta dock ytterst ovanligt att kunder öppet berättar om erfarenheter med någon som sålt sex utifrån tvång. I höstas kom det ut uppgifter i pressen om att det förekom organiserad människohandel för sexuella ändamål i Skåne. Detta skapade diskussioner:

Det skulle väl betyda att det var minst 50, kanske en bit över 100, stycken tjejer i Skåne som var traffickingoffer? Eftersom det bara är 16 tjejer som annonserar i Malmö-delen här på SA, och ingen ser ut att uppenbart vara ett möjligt offer för trafficking, så tyder väl det på att SA inte är en så stor ”portal” för trafficking som vissa låter påskina?” (internet 24 06-10-09).

Internationellt sätt, räknas människohandel som en av tre ondskor tillsammans med terrorism och droghandel, enligt Kamala Kempadoo. Men att tala om människohandel utifrån sexuella ändamål är problematiskt eftersom man ofta hamnar i flera definitionssvårigheter (Kempadoo (red.) 2005:vii-viii). Orsakerna till människohandel är många. Jyoti Sanghera menar att människohandel för sexuella ändamål är en del i en växande kommersiell och underhållningsmarknad. Personer vill ha maximal vinst och då kan det vara lätt att använda personer som är utsatta och som lever under omständigheter som gör att de även är lätta att kontrollera (Sanghera 2005:7). Flera forskare argumenterar liknande och hävdar att sexsäljningsmigration och människohandel för sexuella ändamål är mycket komplexa fenomen och som ibland även går in i varandra.

Suzanne Williams och Rachel Masika hävdar till exempel att slaveriet inte är något som försvunnit som fenomen, men att det numera tagit nya former. Just när det kommer till människohandel för sexuella ändamål är det lätt att stereotypisera, att göra allt till en och samma berättelse. Utifrån traffickerades berättelser är det tydligt att variationen är stor, precis som i prostitutionen för övrigt. Det finns olika drömmar, förväntningar och bakgrund (Williams & Masika 2002:2). I en undersökning av Östeuropeiska kvinnor som sålt eller säljer sex i Norge antingen på gatan eller i lägenheter framkom det att det fanns en rad olika erfarenheter av den transnationella prostitutionen och av människohandel för sexuella ändamål. En del kvinnor uppgav att de blivit tvingade till prostitution medan andra beskrev att de visste att de skulle sälja sex i det nya landet eller att de misstänkte det. Vad gäller motiven för att flytta varierade de också. För en del kvinnor hade det uppstått någon form av kris och för andra var det ekonomiska läget så att de inte såg någon alternativ framtid i sitt eget hemland (Skilbrei & Polyakova 2006).

Även dessa debatter och definitionssvårigheter förekommer bland personer som köper sex via nätet. Hur kan man veta säkert om det är frivilligt eller tvång? Alla från andra länder är väl inte offer för människohandel, frågar sexköpare på nätet både sig själva och varandra. Samtidigt, det generella rådet är att inte köpa sex av personer som kommer från andra länder, enligt observationerna. Men vilka personer är det då som köper sex från personer som är utsatta för tvång? Är det en varierande målgrupp, eller sker det främst genom informella nätverk? Detta är

något som KAST har alldeles för lite kunskap om och bör framöver göra en ansats att undersöka vidare.

Vad vi hittills kan notera är att målgrupperna är mycket heterogena och intersektionen mellan olika kategorier som klass, kön och etnicitet är högst relevant i hur människor relaterar till varandra vid sexköp. Nästa kapitel kommer att behandla en av dessa kategorier närmare, nämligen etnicitet.

Del II – Kategoriseringar

8. Prostitutionens rasifiering

Redan 1981 konstaterades det i *Prostitution – Beskrivning Analys Förslag till åtgärder* (Borg m fl 1981) att personer med utländsk bakgrund hade en speciell roll i prostitutionen. ”Ett relativt stort antal köpare var utländska köpare” (Borg m fl 1981:483) fastställde författarna utifrån sin analys av bland annat gatuprostitutionen i Sverige. I boken *Könsköparna – varför går män till prostituerade?* (Sandell, Pettersson, Larsson & Kuosmanen 1996), som kom ut 15 år senare, registrerades också att etniciteten spelade roll när det kom till köp av sexuella tjänster. I undersökningen intervjuades ett antal kvinnor som säljer sex på gatan. Dessa intervjuer visar att kundernas etnicitet har betydelse i prostitutionen, utländska män ogillades nämligen överlag. De betraktades som mer krävande och respektlösa. Informanterna beskrev att det inte var ovanligt att personer med annan etnisk bakgrund än svensk efterfrågade anala samlag, något som flertalet sexsäljare i undersökningen inte ställde upp på (Sandell, Pettersson, Larsson & Kuosmanen 1996:39).

Det framkom också i KAST:s förgående kartläggning att det existerar dikotomier mellan att vara en god och en dålig kund inom prostitutionen. Ofta är det invandraren, den utländska mannen, som fungerar som den Andre, den dåliga kunden som inte behandlar kvinnorna som säljer sex bra. Vanligt är att invandrarmannen beskrivs som någon som inte är jämställd, som prutar och som har en dålig kvinnoyn. I motsats finns den svenska kunden, eller den ”vite” kunden som möter kvinnorna inom prostitutionen med stor respekt (Scaramuzzino & Malmström 2006). Claes Ekenstam skriver att under historien har alltid mansstereotypen skapats i relation till en motbild. Denna motbild är vad författaren kallar för en outsider. Det har handlat om romer, judar och socialt avvikande grupper. Outsidern har varit symbol för omanlighet, för fysiskt och moraliskt förfall och har endast haft rollen som avvikande (Ekenstam 2002:22). Enligt mina observationer skulle man kunna påstå att invandrarkunden, speciellt den från Mellanöstern, blivit en outsider i sexhandeln på internet. Här nedan följer ett exempel från en kund som kallar sig just för ”invandraren”:

Hej hopp alla SA medlemmar! Jag är ny här på forumet men finner smakar redan av den trevliga atmosfären forumet erbjuder. Jag söker efter en tjej i egal ålder (18-25) typ, som vill träffas lite då och då för att lustas lite. Jag vill att du ska finnas runt Helsingborgstrakten, ej vara överviktig, och ej ha något emot att ha sex utomhus (dock dolda ställen) då jag ej har mycket tid i min vardag att ta ut på hotell osv. Hoppas du istället kan se det som en kul grej. Givetvis betalar jag var gång vi träffas. Jag har flickvän sedan lång tid tillbaka så diskretion är et måste. Önskar träffas regelbundet. Hoppas på svar från någon fräck tös (internet 9 07-01-16).

Så här lyder det första svaret på ovanstående inlägg:

Hej invandraren, och grattis till ditt första inlägg! För att vara lite hjälpsam tänker jag ge dig ett tips -- många eskortflickor väljer att sällan eller aldrig träffa kunder med viss kulturell bakgrund, framför allt invandrare från Mellanöstern. Inte på grund av rasism alltså, utan för att de själva gjort erfarenheten att just de kunderna ovanligt ofta har varit

våldigt aggressiva och respektlösa. Därför kommer du kanske (jag vet ju inte alls vem du är) att behöva kämpa lite hårdare än många andra för att övertyga eskorterna här på forumet om att du är snäll, respektfull, och inte har en taskig kvinnosyn eller så. Jag berättar detta bara för att informera dig om hur läget är, så det inte kommer som en obehaglig överraskning (...) Lycka till i ditt sökande! (internet 9 07-01-16).

Att ”invandraren” planerade att vara otrogen upprörde vissa medlemmar på forumet, möjligen mer än om det hade varit en svensk som hade skrivit samma sak. Frågan som han ställde ignorerades sedan och resten av tråden kom att handla om och vem som har rätt att vara moralistisk eller inte när det kommer till otrohet. KAST:s tidigare kartläggning lyfter också upp att eskorter sällan tar emot utländska kunder, speciellt avvisas män från Mellanöstern (Scaramuzzino & Malmström 2006). En eskort skriver en tråd som tar upp varför hon inte längre tar emot kunder från dessa trakter:

Nu ska jag, efter min egen genialiska idé om jag får säga det själv *bugar* skriva en liten lista på hur exakt jag blivit behandlad vissa gånger. Notera att samtliga händelser på denna lista gäller ENBART kunder från mellanöstern. Jag har aldrig hört dylika saker från svenskar, balter, sydamerikaner, marsianer, ekorrar eller vad fan mer ni kan hitta på.

Kund1: Ringer flera gånger efter träffen och talar om för mig sakligt vilken korkad och värdelös hora jag är. Hur han tycker att jag är skitäcklig, ingen kommer någonsin att älska mig och jag stinker och är full med sjukdomar.

Kund2: Är vresig i telefon, jag tänker att okej det får väl gå ändå (detta var när jag var oerfaren och nybörjare). Han dyker upp, under själva träffen håller han fast mig så hårt att jag får blåmärken, kör på hur som helst och när jag sa att det började göra ont får jag ett "håll käften jävla hora". Jag biter ihop för att inte börja gråta.

Kund3: Berättar för mig under en träff att min familj förmodligen skäms för mig och hur glad han är att hans egen dotter som var i min ålder aldrig skulle bli en hora.

Kund4: Extremt hårdhänt igen. Skiter fullständigt i mig och hur jag kanske uppfattar träffen.

Kund5: Efter att sexakten är avslutad loskar han mig i ansiktet och säger: äckliga hora, flinar och går ut från rummet.

Kund6: Efter avslutad träff berättar han för fan och hennes moster om mig, jag får telefonsamtal på telefonsamtal från and invadrarkillar som "hej jag är blah blahs kusin och jag hörde att du är en hora" osv.

Kund7: Ingen som helst ödmjukhet eller respekt för vare sig mig eller min kropp. Behandlar mig så illa att jag funderade på att sluta helt.

Kund8: När jag talar om att jag inte gör analt så får jag ett trevligt: Du är en hora du ska göra som jag säger. Blir extremt hotfull, börjar höja rösten och gå mot mig. Jag blir regelrätt livrädd.(Detta har även hänt många gånger när jag vägrade köra utan kondom, när han vägrar betala osv) (internet 9 07-01-16).

Eskorten menar att hennes upplevelser inte handlar om incidenter utan istället vad som kan förväntas:

...Jag har aldrig sett tillbaka och det är jag glad för. Jag tog en paus och började träffa underbara ömsinta fantastiska svenska män som läkte alla de sår jag fått av skitkategorin ovan och jag är så otroligt glad att jag fått äran att spendera min tid med dessa superfina karlar som verkligen gjort att jag höjer svenska män till skyarna. Ni är underbara. Orden "jävla hora" får man inte ens höra från er och ni ska ha ett stort tack för att ni finns. För att ni behandlar oss tjejer som små drottningar och ni gör mitt jobb till ett sant nöje. Jag ser fram emot att träffa er och att göra er tid med mig till en sån fin upplevelse som möjligt, istället för att känna mig rädd och ängslig. Trots allt detta VET jag att det finns fina karlar från mellanöstern som vet hur man behandlar en kvinna bra. Men jag tänker inte ta risken, för de är få och att behöva gå igenom ett hav av

ovanstående upplevelser pga EN bra muslimsk karl är inte något jag tänker utsätta mig själv för... (internet 9 07-01-16).

En kund replikerar:

Ojdå. Jag blir alldeles matt (...). Tänk att det ska behövas ett forum som SA för att dessa saker ska komma fram som "fakta". I många andra sammanhang måste det ju officiellt "gullas" med dessa "stackars invandrare". Att många av dem har en vidrig kvinnoosyn är helt uppenbart. Ibland kan man kanske gå vidare stark genom livet, när man drabbas av tråkigheter. Det verkar ju som om du, Anja, har lyckats med det. Ibland tror jag på någon sorts rättvisa och balans i livets alla olika sammanhang. I så fall borde du ha mycket positivt framför dig. Kram! (internet 9 07-01-16).

Ovanstående påstående och diskussioner verkar inte vara ovanliga. Frågan är då var kunder med utländsk bakgrund blir hänvisade inom prostitutionen med tanke på att väldigt få eskorter verksamma på internet uppger att de tar emot dem. Har det skett en rasifiering inom prostitutionen? Är det så att allt fler invandrare köper sex på gatan eller genom informella nätverk som också tillhandahåller offer för sexuella ändamål i högre utsträckning? Som begrepp handlar rasifiering främst om att förklara upprätthållande av osynliga gränser. Rasifiering beskriver den process som exkluderar vissa etniska grupper och där dessa grupper inte får samma tillträde till bestämda arenor och platser (Molina 1997). Man skulle kunna tala om att det både kan ha skett en rasifiering och en segregering av sexhandeln då invandrargrupper från specifika länder inte har samma tillgång till eskorter via nätet på grund av sin etniska bakgrund. Detta är något som kräver mer efterforskning och som KAST behöver mer kunskap om. Denna kunskap är bland annat viktig för det uppsökande arbetet som projektet bedriver.

Etnicitet spelar också roll när det kommer till hur kunder ser på sexsäljare med annan etnisk bakgrund än svensk. Även utifrån ett sexsäljsperspektiv skulle man kunna påstå att det möjligen skett en rasifieringsprocess. Bell Hooks menar att i sexuella relationer går det att konsumera etnicitet. Det är en form av exotism. Att ha sex över etniska gränser kan vara ett sätt att känna sig själv som acceptant och öppen för kulturell mångfald (Hirdman 2005:163-4). Inom pornografen är taxonomier baserade på exotisk konsumtion av etnicitet sedvanliga. "Svarta kvinnor", "latinskor", "interracial", "blondiner", "asiatiska" och "rödhåriga kvinnor" är några exempel på sådana genrer (internet 15 07-05-25). Just att kunden kan konsumera etnicitet påverkar marknaden. Ofta är det så att utomeuropeiska sexsäljare har ett lägre marknadsvärde, vilket skapat nischmarknader. Genom att gå ihop i enklaver blir det också lättare för kunden att finna det som önskas. I Niclas Olssons kartläggning *När prostitutionen flyttade in i vardagsrummet – En kartläggning kring hur internet används för att erbjuda/ marknadsföra sexuella tjänster i Skåne/ Öresundsregionen och som ger en bild av ungdomars attityder till och erfarenheter av fenomenet* (2007) framkommer det att bordellerna i Danmark är hierarkiska och att det inte är ovanligt att klinikerna specialiserar sig på specifika etniciteter som skandinaver, brasilianare, öststatstjejer eller thailändare (Olsson 2007). En kund berättar: "...innan resan hade jag varit och letat upp ett Thai-ställe på WWW-nätet. Ett Thai-ställe som heter "Helsingör-pigerna" i Helsingör som ligger på (...) Vål i land och med en karta i handen så tog jag denna promenad på 20min till Thai-flickorna. Hittade industrilokalen och plingade på..." (internet 33 07-03-16).

Pia Laskar menar att exotism och kolonial syn på utomeuropén har funnit i Sverige en längre tid. Redan i sexhandböcker från 1800-talet visades de primitiva upp med sin ohämmade och djuriska sexualitet (Laskar 2005:160). Etnicitet är något som används olika inom prostitutionen. På de mest exklusiva danska bordellerna är det ovanligt med eskorter som inte är "vita" (Olsson 2007), därför kan man anta att det skandinaviska utseendet är det som kunderna är villiga att betala mest för. I andra länder konsumeras även "skandinaviskt" utseende som ett exotiskt inslag i sexhandeln. I dag finns det, t. ex. i Japan, en ekonomiskt stark elit som har möjligheten att köpa

sexuella tjänster av ”vita”, vilket kanske var otänkbart i samma utsträckning under kolonialtiden. Till skillnad från under kolonialtiden, där gränserna mellan 1:a och 3:e världen var väldigt skarpa, menar Mikael Hardt och Antonio Negri, att idag kan man finna inslag av alla världar i de flesta storstäderna runt om i världen (Hardt & Negri 2001:239).

Exempel på sökande efter olika sorters av exotism finns återkommande på nätet i Öresundsregionen. I nedanstående citat vill kunden finna en albansk sexsäljare:

Hej. Jag söker först och främst en albansk prostituerad i Skåne. En snygg tjej givetvis, gärna brunett och så ung som möjligt (skall dock hållas över 1 😊). Känner ni till någon sådan? Det behöver inte vara någon som har hemsida eller är upplagd bland escorterna här, vem som helst ni känner till går bra. Jag söker även efter arabiska prostituerade i Skåne, gärna i närheten av Malmö. Svarthåriga unga tjejer föredras, även här i ung ålder (men som sagt över 1 😊). Som ni kanske märker så föredrar jag utländska tjejer. Känner ni till andra escorter med liknande nationaliteter så tveka inte, utan skicka ett mail och tipsa. Tacksam för alla eventuella svar. Känner ni till andra ställen man kan fråga på så tipsa gärna om det också... (internet 3 06-08-23).

Responserna på ovanstående inlägg är: ”Passa dig så inte pappa, bror, morbror, farbror, farfar, morfar ja hela tjocka släkten kommer” (internet 3 06-08-23). Här manifesteras tydliga stereotyper om hur albanska sexsäljare skulle ha släkten närvarande, och därmed kanske inte vara fria och självständiga, måhända motsatsen till den självständiga, fria svenska eskorten men också stereotyper av patriarkala överbeskyddande familjeband som är till för att kontrollera kvinnors sexualitet. En annan kund har köpt många sexuella tjänster i Asien och skriver så här:

Eftersom jag tillbringa mycket tid i Sydost-Asien blir det mkt asiatiskt. Tänka blanda upp det hela med lite nordiska skönheter! Funderar mellan Wanda och SwedishAnnika, kanske försöka bli stammis hos någon av dem. Borde väl prova bägge men finns det några tips om dom? Eller finns det kanske nån jag borde satsa (pun may be or not be intended) på i stället i kategorin nordisk skönhet som ger GFE, inte jäktar, inte har hallick, kan svenska och har ett eget rent och välvårdat ställe? (internet 8 06-11-13).

Etnicitet blir här en fråga om annorlundahet: ”Tjena alla sexvänner.. Någon som känner till ngn mörk mullig eskort med riktigt stora bröst?? Har testat Julia och kan rekommendera henne starkt.. känner nu att jag vill utvidga mina vyer thanks..” (internet 8 06-11-13). En annan medlem beskriver sitt sexköp så här:

Träffade Lucy Thai igår vilken upplevelse kan inte glömma henne måste bara skriva en liten recension då man ofta blivit ganska besviken. Fick också reda på att hon jobbat med detta tidigare under namnet Camila.... Hittade henne på ett forum nånstans här på nätet och blev nyfiken o var bara tvungen att ringa henne. Redan på telefonen möttes jag av hennes charm o vänlighet vi bestämde träff och hon sade hon var 33 år men jag tror hon var nåt år under 30 kanske 28 – 29 (...). Jag vet vad jag ska göra nästa gång jag besöker Malmö. Många Kramar till dig Lucy ifrån handelsresande Janne (internet 7, 06-11-09).

En annan kategori som är intressant att diskutera, är kön kopplat till sexualitet, vilken det redogörs för i nästkommande kapitel.

9. Samkönad sex och heteronormativitet

”I dagens värld kan man hitta ett stort antal samkönade sexuella beteenden, attityder och identiteter” (Aldrich 2007:8). Ändå tas vithet och heterosexualitet ofta för givna (Hirdman 2005:163-4). Sekreterarakademin, som tidigare var Sveriges största prostitutionsforum, är

företrädelsevis heterosexuellt dominerad. Det flesta köp, förfrågningar, recensioner och omdömen handlar om män som köper sexuella tjänster av kvinnor. Utifrån de observationer som gjorts dagligen under över ett års tid har, som tidigare nämnts, ingen aktiv kvinna som köper sex av kvinnor eller av män på internet syntts till. Kvinnliga kunder på nätet är till mångt och mycket osynliga. Däremot har det noterats att det påträffas ett fåtal manliga eskorter som marknadsför sig. De riktar sig antingen till kvinnor, män eller till båda. Men det finns också kvinnliga eskorter som erbjuder sexuella tjänster till andra kvinnor. Här följer en berättelse:

Jag vet en svensk eskorttjej som haft några kvinnor som kunder. Men vad jag förstått rör det sig mestadels om kvinnor som är lite äldre och varit i heterosexuella relationer snarare än öppet homosexuella kvinnor. Så det är ju antagligen något som händer, men gissningsvis väldigt ovanligt. Dels eftersom det inte finns så många homosexuella kvinnor och att de flesta kvinnor letar annan sorts sex än ett 20-minuters knull (internet 26 06-09-20).

På Sekreterarakademin finns det inte många förfrågningar av män som vill ha sex med män. När det väl kommer en förfrågan möts den oftast med tystnad, eller ett fåtal gensvar där någon medlem förklarar att det är lättare att testa på andra sajter. Däremot kommer det tidvis män som vill få mer information om shemales och dessa verkar ge lite större svarsfrekvens (se Scaramuzzino & Malmström 2006). Det finns också kvinnor som tidigare varit män som säljer sex via sajten:

...Hon har tidigare varit en kille!! Jag blev nästan illamående när jag såg han/hon. Väl naken blev det värre. Fittan såg rent hemsk ut. Den såg verkligen inte naturlig ut för fem öre. Varför inte skriva detta på hemsidan eller berätta när man ringer? Känner mig rent ut sagt blåst. Kollar man på bilderna på hemsidan ser hon/han bra ut. Men de bilderna måste vara på någon annan för så såg han/hon inte ut. Rent lurendrejeri! Nej förväntar ni er en snygg tjej så välj någon annan! Annica är verkligen inte värd ett besök (internet 31 07-03-14).

Utifrån en första anblick skulle man som betraktare kunna anta att övervägande aktörer på forumet är heterosexuella. Men vad är det som säger att alla kvinnliga eskorter är heterosexuella bara för att de säljer sex till män? Och vad är det som säger att alla män som köper sex av kvinnor är heterosexuella? Behöver alltid samkönade sexuella kontakter handla om en fast identitet och om sexuell läggning? I kartläggningsförfarandet är det lätt att ta saker förgivet och att också se och analysera utifrån heteronormativa glasögon. Med detta begrepp menas att man utgår ifrån heterosexualitet och tar detta som den självklara normen (Foxhage 2006). Under den tid som sexhandel på internet kartlagts har flera diskussioner som tyder på det finns kvinnliga lesbiska och bisexuella eskorter som säljer sexuella tjänster till män uppmärksamats. Det finns till exempel lesbiska par som tillsammans säljer sex till män. Huruvida detta är vanligt förekommande eller endast undantagsfall vet jag inte. Det påträffas då och då som ämne på de stora prostitutionsforumen. En del kvinnliga eskorter går även ut öppet med att de är bisexuella: ”då får väl jag vara lite seriös då... Nopp alla är inte straighta här, i alla fall inte bland tjejerna. Både jag själv och Charlotte tex. är Bi...” (internet 11 07-01-26). En kille skriver i samma tråd: ”Jag är Bi, även om det är mest tjejer som lockar” (internet 11 07-01-26).

Bild 7: En eskort från Malmö uppger att hon är biseuell på hennes hemsida

Om två tjejer säljer sex ihop, eller medger att de tänder på andra kvinnor så kan det vara ett mervärde, enligt vissa kunder. En eskort frågar: "Undrar om det finns någon tjej/kvinna som e sugen på samarbete ? pm så höres vi !!" (internet 11 07-01-26). Ett av svaren blir: "...jag kan rekommendera det varmt. Det är tryggare, men också roligare!" (internet 11 07-01-26). Det är flera i tråden som just tar upp trygghetsaspekten. Några av kunderna belyser dock en annan dimension, att det är upphetsande med två tjejer som har sex: "...såna här initiativ ska absolut uppmuntras in i det sista. Klart att tjejerna ska jobba ihop, helst samtidigt och med varandra och med mej förstås.... Eller ja du vet vad jag menar" (internet 11 07-01-26). En annan medlem replikerar: "Och att ha så söt publik är inte fy skam heller! Man kan koncentrera sej på en och den andra tittar på och följer vad som händer in i minsta detalj. Mycket tändande! Sen byter tjejerna roller med varann. Det kallas samverkan!!! Och man rundar av med ormgrop naturligtvis...." (internet 11 07-01-26). Det finns här inslag av en heterosexuell fantasi kring de lesbiska eller det kvinnliga biseuella paret.

En sexsäljare på forumet har också uppmärksammat att två kvinnor som har sex ihop är mer accepterat än om det skulle vara två män. Här förklarar hon sitt förhållningssätt till biseualitet:

Härom dagen gick ett av SA´s många samtal in på detta med biseualitet, det blev inget stort samtal av det hela- det bara fladdrade förbi lite snabbt... knappt märkbart. Samhället har fortfarande lättare att ta till sig tjejers biseualitet och accepterad den- den är kanske rent av ganska uppskattad... rar och fantasikittlande. Grabbars biseualitet verkar däremot vara lite mer besvärande och för många något att känna vämjelse inför. Tjejers biseualitet har kanske nått så stor acceptans genom pornografin där denna typ av sexualitet får ses som högst normal och mycket vanlig. Genom porrfilmer kan man lära att tjejer hamnar i en 69:a så snart det inte finns några grabbar i närheten!?... (internet 11 07-01-26).

Flera av kunderna verkar instämma med att det förmodligen är pornografin som bidragit till att det är mer accepterat med att två tjejer har sex med varandra än om två killar skulle ha det. En del kunder uttrycker att de tycker det är direkt äckligt med andra män. En sexköpare berättar: "som femåring blev jag våldtagen av en äldre pojk, han var inte ens i tonåren. Det var otroligt kränkande, så mitt avog mot homosex bottnar nog mycket i den händelsen. Jag blir liksom illamående av det, som en kroppslig reaktion" (internet 11 07-01-26). Samtidigt som en hel del av kunderna som hävdar att om det skulle förekomma flera män i en sexuell situation så skulle det inte störa. Vidare, några av kunderna medger att de experimenterat i hög utsträckning när det kommer till sex, däribland med personer med samma kön. Denna typ av bekännelser har observerats på olika sajter på internet. En kund med högt anseende på Sekreterarakademin delar med sig av sina erfarenheter av att ha sex med andra män:

...Visst kan jag fatta ett enormt stort tycke för en man, till och med någon form av känslomässig kontakt men någon sexuell attraktion har jag aldrig känt. Jag har till och med provat vara med en man men det gav mig inget särskilt. Jag kunde lika gärna ha

onaterat. Detta gjordes av ren nyfikenhet och experimentlusta. Dock kan man säkert säga att jag inte träffat rätt man... må så vara då, den som har lever får se. Jag kan attraheras av i stort sett vilken kvinna som helst, ingen man har ännu attraherat mig så själv ser jag mig som så heterosexuell jag någonsin kan bli. Däremot stör det mig inte det minsta att ha andra män runt omkring i t.ex. gruppsexsituationer, det gör mig inget heller om någon av dem skulle röra mig. Homofob har jag aldrig varit (internet 11 07-01-26).

På en annan sajt beskriver en kund sina upplevelser så här:

Jag har två mycket goda vänner, en kvinna och en man, som jag känt sedan urminnes tider (Vi kan kalla kvinnan för Stina och mannen för Per). Vi 3 bor inte i samma stad men vi träffas ungefär en gång per månad hemma hos någon av oss. Vi äter och dricker gott och har allmänt mysigt. Kvällarna slutar alltid med att vi har sex tillsammans, vi är alltså två killar som tillfredsställer en tjej. Det är bland de häftigaste jag har varit med om. Att se tjejen njuta så jävla mycket är helt otroligt och det smittar verkligen av sig på oss killar också. Hela rummet/lägenheten/huset kokar av kåthet. Så långt är allting bra men senaste tiden så har Stina antytt att hon vill se mig och Per smeka varandra. Vi har skojar bort det och fortsatt med det vi tycker är roligare, dvs smeka, kyssa och knulla Stina.

Hur som helst så sist vi sågs så fortsatte Stina att "tjata" och jag som har en mycket öppen syn (tror jag) på sex och kärlek öht tänkte att det inte kunde vara så farligt, jag sneglade mot Per, han såg lite nervös ut men gav i alla fall klartecken. Försiktigt och lite trevande sträckte jag ut min hand mot hans lem. Jag greppade tag i den och drog några drag, jag kollade mot Stina och hon lyste av kåthet och hon gillade verkligen vad hon fick se. Allt var dock över på några sekunder, Per hade slaknat och jag tyckte att det var obehagligt att smeka honom. Vi garvade lite generat och kom överens om att det var värt att testa men att vi inte lär göra det igen, i alla fall inte i första taget. Har du, precis som jag som räknar mig som hetro, någon gång testat att vara med någon av samma kön? Hur var det? Vad tyckte du? Tänk på att livet är för kort för att tacka nej till häftig sex och kärlek! (internet 12 07-01-26).

Detta inlägg genererar många svar och bekännelser: "...har också testat, fast då gått lite längre än vad du gjorde 1 gång gilla jag det inte, inte andra, tredje, fjärde och femte gången heller. Har gått så typ 1-2 år mellan sex-träffarna för nyfikenheten har vaknat efter en tid igen, men finner ej någon större njutning i det (...) Stina är dock inte ovanlig. Min tjej är också helsåld på bögsex, så jag tror inte det är något ovanligt bland tjejer" (internet 12 07-01-26). Så här förtäljer en annan medlem:

När det begav sig tyckte jag ganska bra om det... efter gymnasiet hade jag en rätt "experimentell" period om vi säger så..... Jag fick min kuk smekt & smekte andra med.... Gjorde iofs mer än så, dock är det en helt annan forumtråd.... Själva sex-delen med en annan man fann jag ganska stimulerande, även om jag aldrig vart intresserad av kyssar & hångel på den fronten... Jag har aldrig sett mig som något annat än hetro, även om jag visserligen skulle kunna kalla mig prövosexuell (internet 12 07-01-26).

Ovanstående diskussioner är hämtade från två olika forum på internet. Det ena forumet handlar uteslutande om prostitution medan det andra berör flera olika ämnen, däribland prostitution. Utifrån dagliga kartläggningar blir det tydligt att både personer som köper och säljer sex är aktiva på flera forum. Det är dock svårt, eller i princip omöjligt, att säkert avgöra om det är samma person bakom två likadana användarnamn. Utifrån mina kartläggningar verkar det dock som att de flesta som skriver i inläggen ovan befinner sig i sexhandeln, även ifall man inte med säkerhet kan bekräfta att alla är det.

Niklas Eriksson och Hans Knutagård skriver om sexuell läggning och menar att detta begrepp handlar om vilket eller vilka kön man har förmågan att känna lust och attraktion för (Eriksson & Knutagård 2005:14). Om jag skulle applicera denna definition på ett antal av de ovan beskrivna forumdeltagarna skulle de antagligen inringas som bisexuella. Frågan är bara om en sådan definition är fruktbar i detta sammanhanget då ett stort antal uppfattar sig själva som nyfikna

och experimentella heterosexuella. Det är intresseväckande att några av kunderna tillkännager att de har erfarenheter av att ha sex med någon av samma kön. Är kunderna som deltar i åsiktsutbytet speciellt experimentella i sin sexualitet? Är detta utmärkande för just det här kunderna, eller finns det en större grupp bland de som köper sex som har samma erfarenheter? Eller är det så att detta inte alls har med kund, icke-kund att göra och att det överlag relativt vanligt att unga män har sex med unga män utan att för den delen uppfatta sig som homosexuella? Mikael Ross, Sven-Axel Månsson, Kristian Daneback och Ronny Tikkanen belyser att internet fungerar som en stor arena med möjlighet att experimentera på ett helt annat vis än tidigare under historien. I en forskningsundersökning baserad på elektroniska enkäter uppgav 8,2% av informanterna att de var heterosexuella män men att de hade haft sexuell kontakt med minst en man. 10,8 % av de heterosexuella männen angav att de hade haft sex med andra män online. De här grupperna var också mer benägna att medge att de hade köpt sex, trots att de ej deklarerade om de hade köpt sexuella tjänster av kvinnor eller män (Ross, Månsson, Daneback & Tikkanen 2005). Denna ovanstående forskning sätter ytterligare ljus över de observationer som KAST gjort på nätet.

Maria Bergström menar: ”Synen på sexuella identiteter har i viss mån förändrats på senare år. Det är vanligare idag att man beskriver en nyfikenhet inför att ha sex med någon av samma kön. Att man vill prova därför att det är något man saknar erfarenhet av sedan tidigare” (Bergström 2006:21). Varken kunderna eller säljarna behöver definiera sin sexuella orientering utifrån de kön de är attraherade av eller har sexuella förbindelser med. Att ha samkönad sex kanske är ett sätt att skaffa sexuell erfarenhet eller måhända bara ett sätt att få njuta tillsammans med någon annan. Tydligt blir att det finns män som har sex med män utan att för den delen uppfatta sig som gay. Det finns kvinnor som har sex med kvinnor utan att identifiera sig som lesbiska. Det finns också kvinnor som har sex med män utan att för den delen kategorisera sig som heterosexuella och det samma gäller för män som har sex med kvinnor. Ingen av dessa behöver heller uppleva sig som bisexuella. Ytterligare, det är inte endast män som tycker om att se samkönad sex, som visats i ovanstående citat kan även kvinnor ha denna preferens. För ett projekt som KAST blir det påtagligt hur viktigt det är att ta bort de heteronormativa glasögonen i samtalen med målgruppen. Det är jämväl angeläget att endast med försiktighet ta på sig andra glasögon och inte låta sig låsas av på förhand formulerade kategorier och definitioner. I forskningssyfte kan det vara intressant att använda vissa klassificeringar men i det praktiska arbetet kan det bli mer ett hinder än en möjlighet. Det verkar som att olika kategoriseringar börjar luckras upp, och att man ej är sexualitet. Det är något man gör! I det uppsökande arbetet är det därför betydelsefullt med öppenhet för att kunna nå ut till vår breda målgrupp. I nästa kapitel kommer ämnet kring om sexköp är en identitet eller en handling att diskuteras.

Del III – Identitet eller handling?

10. Sexköp: en socialkonstruktion?

Ordet hora tycker jag är ett mycket fult och nedsättande ord. Sköka är vackrare. Babyloniska skökan. Det är ståtligare, som du hör. Och säger man Maya eller Afrodite så blir det ännu vackrare. Kurtisan är också vackert. Det är skönhet kvar omkring det ordet. Hora är bara tadlande och fult (...). Helst bör man säga kurtisan, tycker jag. Ätminstone har jag själv haft det ordet i tankarna när jag vilat i någon kvinnas famn. Mot betalning givetvis. Även betalningen brukar jag för resten ordna på ett finare sätt. Jag brukar lägga pengarna i strumpskaftet. Jag ger henne violer eller andra blommor som årstiden kan ha, och medan hon lyfter buketten till sitt ansikte skjuter jag in den hopvikta sedeln i kurtisanstrumpan (...). I det ögonblicket med violerna kände hon sig inte skäld för hora

(...) Hon blev rörd och gripen därför att hon den stunden kunde känna sig som kurtisan
(...) Jag lyfter både kurtisanen och mig själv. Kurtisanen hjälper själv till. Vi hjälps åt och
enar oss om det vackra. Jag lyfter henne till kurtisan och hon mig till kavaljer (Martinson
2004:21-22).

Citat ovan är hämtad från Harry Martinsons skönlitterära klassiker *Vägen till Klockrike* (2004) som först publicerades 1948. Här beskrivs ordens betydelse för personerna i prostitutionen och när den som säljer sex rubriceras som en kurtisan upphöjs likaså den som köper sex till kavaljer enligt huvudpersonen i boken. Snarlika och närbesläktade skildringar och diskussioner går att återfinna på internet idag. Inläggen handlar ofta om vilka benämningar som är mest korrekta och minst stigmatiserande för de människor som befinner sig i sexhandeln. Vanligt är även berättelser om vilka personerna bakom benämningarna är och frågor kring om det går att finna ett stort antal gemensamma nämnare. ”Jag är nog mest en äventyrare, det är kul att åka utomlands och gå på ställen, men lite ensam ibland kan man ju vara...” (internet 21 07-01-19), skriver till exempel en kund angående vem ”torsken” är. En annan sexköpare menar att han tillhör en annan typ av ”torsk”: ”Jag är nog mera den ensamma typen, men det är mitt livs signum, har alltid varit så! Vill bara träffa en dam just nu som e skön! Men om hon vill träffa mig, ja det e en annan femma! Man ska ha flera damer enligt vissa men det känns inte riktigt bra!...” (internet 21 07-01-19).

Finns det några gemensamma nämnare hos kunder förutom att de köper sexuella tjänster? Leslie Ann Jeffrey menar att vi bör se sexsäljaren som socialt konstruerad, och inte som en fast identitet. Att se sexsäljare som en skapad kategori ökar möjligheten till att förstå prostitutionens komplexitet (Jeffrey 2002:xi). Samma argumentation skulle man kunna ha utifrån sexköparen. Dag Stenvoll har liknande resonemang som Jeffrey och hävdar att hela debatten om prostitution, genomsyras av konstruktioner och gränsdragningar av vad som är avvikande och vad som är normalt. Alla samhälle har olika koncept av vad som avviker och vad som är normalt och detta förhandlas fram i pågående sociala konstruktioner (Smette 2003:35). Anna Bäsén och Niklas Långström hävdar också att vad som anses vara normalt, avvikande och perverst inte är givet utan är beroende av kontexten som man befinner sig i. Men när vi talar om dessa ting är det alltid i förhållande till det normala vilket också är ett vanskligt begrepp. Normalt kan definieras som vad som är det vanligaste beteendet, det som flest utövar eller inte utövar. Det kan också definieras som det önskvärda beteendet. I det stora hela handlar det om vad som anses vara hälsosamt, sunt och normalt (Bäsén & Långström 2006:13-15).

O’Connell Davidson gör gällande att forskningen visar på många olika bilder av vilka kunderna är. Utifrån denna kunskap skulle man kunna dra slutsatsen att det är svårt att definiera vem kunden är och hitta gemensamma nämnare. Resultaten från flera forskningsundersökningar åskådliggör att kunder är en mycket heterogen grupp, i olika åldrar, från varierande socioekonomiska bakgrunder, utbildningar, jobb, civilstånd, nationalitet, sexuell läggning, kön etc. Trots att det inte går att tala om någon gemensam identitet menar O’Connell Davidson att det finns vissa grupper som har större benägenhet att köpa sexuella tjänster. Heterosexuella män är överrepresenterade, precis som personer som spenderar mycket tid hemifrån och har ett resande arbete. Affärsmän, lastbilschaufförer och militärer är yrkeskategorier som brukar nämnas i sammanhanget (O’Connell Davidson 1998). Enligt Louise Eek är sexköparen genomsnittsmannen men samtidigt inte. Ofta är det en man som är sambo eller gift, har två barn, är 35-40 år och är alltså ingen ensamvarg. Det är ofta en välbetald man på affärsresa som köper sex, han är välklädd, har pengar, stabilitet och utbildning. En medelSvensson som arbetar mycket, är chef eller äger eget företag (Eek 2005:58-61).

För att skapa begriplighet i den komplexitet som existerar i heterosexuell sexhandel, menar Månsson att det är av stor vikt att resonera kring varför män köper sexuella tjänster. Istället för

att se sexköp som en identitet lyfter Månsson fram sexköpet som en meningsbärande handling på flera nivåer:

Sexköpet är en meningsbärande handling på flera nivåer. Handlingen har både en individuell och en samhällelig dimension och för att förstå den fullt ut, krävs en analys av det komplexa samspelet mellan dessa dimensioner. På den individuella nivån handlar det, som vi kan se, ofta om mäns längtan efter ”något annat”: ett möte med ”horan”, ett annat slags sexualitet, en annan slags kvinna, en annan roll i det sexuella spelet, upplevelser av bristande självförtroende, rädsla, oförmåga, sexuell frustration m.m. På samhällelig nivå handlar det bl.a. om sexuella normer och könsspecifik normativitet (Månsson 2004:1).

Enligt olika forskningsundersökningar har det framkommit att 13 % av de svenska männen och 14 % av de danska männen har erfarenhet av att ha köpt sex. Claus Laurtrup har gjort en forskningsundersökning som bestod av en elektronisk enkät med 6350 manliga respondenter och 20 stycken kvalitativa telefonintervjuer. Precis som i Sverige uppgav merparten av respondenterna som svarat att de köpt sex att det endast gjorts det en gång eller vid ett fåtal tillfällen. Laurtrup menar att det framkom flera motiv till varför kunderna valt eller väljer att köpa sexuella tjänster. Merparten uppgav att det bara var något som skulle prövas, likt en äventyrs CV. Därefter var drivkraften att sexköp öppna upp för möjligheten till att få kravlöst sex (Laurtrup 2005).

Utifrån observationerna på nätet fortgår flera processer samtidigt. Både ett gemensamt identitetsskapande men också en större betoning på sexköp som en handling. ”...Sedan använder du ordet ’torsk’ i ditt inlägg. Det anser jag vara ett förnedrande uttryck. Sexköpare/säljare tycker jag är det rätta” (internet 32 07-03-15). Utifrån de diskussioner som förs på internet vill merparten av kunderna inte kategoriseras och etiketteras från samhällets sida. Flera menar att de har svårt att känna igen sig i benämningen ”torsk” och menar, precis som forskningen pekar på, att de som köper sex är mycket olika. Att vara sexköpare är inte bara olagligt utan upplevs enligt flera kunder som stigmatiserande. Upplevelsen är att från samhällets sida betraktas kunderna som mer eller mindre onormala. Paradoxalt kan prostitutionsforumen fungera som en arena där sexköp och människorna i sexhandeln på ett eller annat sätt normaliseras. Vidare skulle man kunna tänka sig att forumen också stärker en gruppkategori och gemensamt identitet, sexköparen och sexsäljaren. En intressant fråga som Leili Laanemets ställer i *Från policy till verksamhet, implementering av Malmös strategi mot prostitution* (2007) är varför merparten av människor inte köper sex? Ofta frågar vi oss vem sexköparen är. Svaret blir ideligen genomsnittsmannen men samtidigt inte. Vad blir svaret om vi vänder på det, varför köper majoriteten av individer inte sexuella tjänster? Dessutom blir det tänkvärt att spåna kring om, vem och hur samhället kan och ska ge hjälp åt denna breda målgrupp vars gemensamma nämnare kanske må vara att de genomför en meningsbärande handling med olika innebörder. I nästa kapitel kommer relationen mellan, onani, pornografi, sexköp och sexmissbruk diskuteras och dess olika innebörder.

11. Solitär sex och sexmissbruk

Som tidigare berörts vänder sig KAST-projektet i Malmö till personer som vill minska eller sluta köpa sex samt presumtiva kunder. I den sistnämnda kategorin innefattas bland annat personer som konsumerar mycket pornografi, onanerar i stor mängd och upplever någon typ av sexberoende. Dessa kategoriseringar är inte helt oproblematiska. För vad är, och när är det t. ex. för mycket onani?

Möjligheten att välja partner, experimentera och bejaka njutning har enligt Anthony Giddens ökat i det senmoderna samhällena. Det finns dock forskning som visar att unga fortfarande har svårt att erkänna att de onanerar (Giddens 2005). Thomas Laqueur hävdar att den moderna onanin

kom till vid en ganska bestämd och exakt kulturhistorisk tidpunkt. Det var under upplysningstiden. Det var en stor synd att ha sex själv oavsett om man var kvinna eller man (Laqueur 2004:13-15). Kulick menar att idag är onani en symbol för att både känna sig ensam och att vara en ensam själ. Det är något som ska göras i det privata och det är också en handling som numera anses vara normal i väntan på det riktiga, det vill säga samlaget. Men Kulick menar att förhållningssättet till onani förändras i samband med att vuxenheten träder in. Att vara hänvisad till att bara onanera som vuxen, ses som ett stort misslyckande och att man inte lyckats få någon partner (Kulick 2006:69). En kund skriver: "...Har provat att runka men känner jag mig själv rätt släpper inte begäret förrän man fått bli omsluten av en skön mun eller mus och fått känna lite på ett par stora bröst..." (internet 22 07-01-10).

Enligt kartläggningarna av kunder och deras förhållningssätt till köp av sexuella tjänster på internet framgår det att onanera uppfattas av en del sexköpare, liksom Kulicks beskrivning, som att inte ha sex på riktigt. Onani kan även ha andra innebörder. Det kan fungera som en manlighetsartefakt att genom onani få kontroll av kroppen. På samma gång, i ett annat sammanhang kan onani stå för något skamligt och ensamt. Flera inlägg beskriver onani som ett misslyckande. Att köpa sex blir då ett sätt att komma ifrån denna ensamhet. Men att kunna onanera länge och ha kontroll över sin lem kan också väcka respekt och beundran. Utifrån somliga inlägg antyds att just kontroll över sin penis är något som krävs för att kunna köpa sex. Detta är något man får genom onani med detta bestämda mål (Scaramuzzino & Malmström 2006).

Kulick hävdar att mäns onani kan anses vara något bra idag, men inte om det görs med porr (Kulick 2006:77-9). Det är intressanta perspektiv som Kulick tar upp, inte minst för ett projekt som KAST. Mäns onani och särskilt män onani i kombination med porr väcker stor oro. Det är väldigt sällan som kvinnors onani uppmärksammas som något dåligt, riskfyllt och som kan leda till sexköp. En konklusion här skulle kunna vara att detta baseras på olika syn på kvinnlig och manlig sexualitet. Ingen kvinna har så här långt hört av sig till KAST utav rädsla av att hon onanera för mycket eller för att hon upplever sexköp som problematiskt. Vad kan detta bero på?

Lotta Löfgren-Mårtenson och Sven-Axel Månsson har gjort en intervjuundersökning med ungdomar i åldrarna 14-20 år om deras syn på pornografi. Här visar sig ett helt annat förhållningssätt, än det som Kulick lyfter fram. Författarna åskådliggör snarare att det skett någon typ av normaliseringsprocess när det kommer till porr. Enligt ungdomarna har attityderna kring pornografi förändrats och det är inte alls fyllt med samma skuld och skam som tidigare. Generellt ses användandet av pornografi som något rätt normalt och inte kopplat till massor av hemlighetsmakeri. Pornografin har flera användningsområden, som en umgängesform, en kunskapskälla och en inspirationsbank. Tydligt var att det fanns många fler killar än tjejer som använde sig av porr (Löfgren-Mårtenson & Månsson 2006). Pernilla Nigård har i sin magisteruppsats, om unga mäns förhållningssätt till pornografi, lyft fram olika teman. Skam var något återkommande även ifall graden varierade hos informanterna. Liksom Kulick, fann Nigård att intervjupersonerna överlag inte uppfattade användande av pornografi som att ha riktigt sex. Användandet av porr kunde också fungera som emotionellt skydd mot den rena relationen och närhet (Nigård 2005).

I en forskningsundersökning av *Kärlek och sex på Internet* i Sverige framkom det att merparten av respondenterna framförallt sökte lite flört på nätet. Det var endast en liten grupp av respondenterna som uppgav att de upplevde sina sexuella aktiviteter på nätet som stundtals problematiska det vill säga 10 %. Inte mer än 2 % angav att de kände stora och allvarliga problem på grund av sina sexuella aktiviteter på internet (Månsson, Daneback, Tikkanen & Löfgren-Mårtenson 2003). Månsson och Söderlind menar att sex via nätet kan vara svaret på många

drömmar men det kan också sluta som ett sorgligt öde för den enskilde individen. Det kan leda till både sociala och ekonomiska problem, samt ett sexberoende (Månsson & Söderlind 2004). En konklusion skulle kunna vara att sex, oavsett det handlar om onani, sexberoende, pornografi eller prostitution är väldigt komplext och det är svårt att fastställa, om inte omöjligt, vad som är vad. Det mesta beror på vilken kontext man befinner sig i och den enskildas egna upplevelse och förhållningssätt, vilket ovanstående forskning tydligt har visat. Vidare är hur vi uppfattar saker och ting föränderliga. Flera personer har hört av sig till KAST-projektet i Malmö för att de känner sig sexberoende. Onani, sexköp och tittandet på pornografi upptar ibland så mycket tid att det inskränker på det sociala livet, arbetet, familjen och personen känner sig maktlös, isolerad och ångestfylld. Frågan är då vad detta beror på? Är det kopplat till kroppen eller endast en social konstruktion? Utifrån mina kartläggningar, finns det också personer som resonerar att ett sätt att komma ifrån solitär sex är att köpa sexuella tjänster.

I KAST:s tidigare kartläggning diskuterades begreppet GFE, en flickvänsupplevelse som är ett mått på ett riktigt bra sexköp, med en känsla av äkthet. GFE definieras så här: "GFE *n.* *girl-friend experience; sex work in which a female prostitute behaves like a male client's girlfriend or shows (artificial) emotional intimacy beyond the sex act; paid-for female companionship*" (internet 14 07-01-29). Det finns också motsvarande begrepp för en manlig sexsäljare som ger en pojkvänsupplevelse, så kallad BFE. "A corresponding term (used to describe a client who acts as a lover instead of merely a participant in a commercial transaction) is BFE or "boyfriend experience" (internet 28 07-03-09). Att få en sådan kan ge en känsla av att komma ifrån ensamheten, och det solitära sexet. En intressant fråga, som dessutom är högst relevant för KAST-projektet är ifall vi kan definiera att köpa sex i sig som ett socialt problem, eller om vi endast arbetar med kunder i sexhandeln för att hjälpa en annan grupp som brukar räknas som speciellt utsatta, nämligen sexsäljarna? Det krävs troligtvis mycket mer fördjupad forskning för att kunna besvara denna fråga. Andra frågor kommer att lyftas i det avslutande kapitlet.

12. Slutsatser och epilog

Forskning har visat vid flera tillfällen att sexköpare inte bör ses som en fast identitet utan snarare som en social konstruktion. Det betyder att "sexköpare" och dess innebörd är föränderlig, bunden i tid och rum. Detta skulle förklara varför synen på sexköp, pornografi, solitär sex etc sett olika ut under historien men också varför synen på sexköp är varierande runt om i världen idag.

Trots att ord som "torsk" kan användas inom målgruppen på internet, visar kartläggningen att personer som köper sexuella tjänster samtidigt uttrycker ett missnöje med att bli etiketterade som "torskar" av samhället. Begreppet anses vara stereotyp, nedlåtande och inte alls fånga den heterogenitet som observerats i kartlägningsarbetet och som även forskningen åskådliggör. Övervägande del av kunderna på nätet betonar alltså den mångfald som finns samtidigt som de själva ibland använder begreppet "torsk" när de pratar om sig själva. Det argumenteras på nätet att det finns olika typer av "torskar". Vanligt är att det skiljs mellan de "goda" och de "dåliga" sexköparna. Parallellt som det argumenteras för mångfalden inom gruppen "sexköpare" används internet, och speciella prostitutionsforum för att umgås med varandra utifrån vissa gemensamma intressen. För att skydda gruppen upprätthålls en stark opinion mot kriminalisering, stigmatisering, människohandel för sexuella ändamål, pedofili m.m. Frågan är då om inte dessa prostitutionsforum bidrar till skapandet av en fast identitet? Speciellt med tanke på den starka sociala kontroll och uteslutning som finns av bl. a. invandrare och män som köper sexuella tjänster av män. Man försöker normalisera genom att utestänga de som köper sex på "fel sätt". Observationerna har visat att det finns en stark moral bland sexköpare som kan ha funktionen att

legitimera vissa ”bra” kunder genom stigmatisering av dem ”dåliga”. Detta skulle också kunna vara en delförklaring till varför så många sexköpare ogillar begreppet ”torsk”. Det sammankopplas med en starkt negativ stereotyp av sexköpare, som klumpar ihop den mångfaldiga verkligheten, men även ”goda” och ”dåliga” kunder.

KAST:s rådgivnings- och stödverksamhet möter en väldigt stor mångfald. Även i kartläggningsarbetet blir det tydligt att personer köper sexuella tjänster via olika kontaktytor och på varierande arenor. Kritiken som riktas mot begrepp som ”torsk” kan vara viktig att beakta och reflektera över som yrkesverksam. Det är nödvändigt att fundera på hur vi pratar med människor, men även hur vi väljer att tala om dem. Vi på KAST i Malmö har bestämt att byta namn från Köpare Av Sexuella Tjänster till Köp Av Sexuella Tjänster för att betona att vi inte ser sexköp som en fast identitet utan snarare som en handling. En risk som finns med detta namnbyte är att genom att aidentifiera och avstigmatisera handlingen, legitimerar vi den och förstärker existerande hierarkier inom gruppen, vilket inte är en del av projektets intentioner.

För att kunna fånga sexhandelns komplexitet och många stundom motsägande innebörder, bör vi kanske därför se sexköp, precis som Sven-Axel Månsson lagt fram, som en meningsbärande handling. Denna handling kan ha olika betydelse för olika personer, och kan både analyseras på en individuell och en samhällelig nivå samt i spänningsfältet däremellan. Vi på KAST möter vår målgrupp i rådgivnings- och stödverksamheten på en individnivå. Där kommer ofta de individuella skälen till den meningsbärande handlingen fram samt den enskildes unika lösningar. KAST-projektet kommer framöver att påbörja arbetet på en samhällelig nivå, genom att utveckla förebyggande arbete. För att göra detta krävs det att KAST skapar en modell för hur samhälleliga strukturer är kopplade till individuella handlingar. Att identifiera dessa mekanismer kommer att vara en förutsättning för att planera det framtida förebyggande arbetet. Det kommer vara svårt att balansera mellan dessa nivåer. Att förena ett underifrån och ett ovanifrån perspektiv kan ses som en omöjlig uppgift. Vilka strukturer och normer är viktigast att börja att arbeta med för att kunna främja sexuell hälsa? Hur ska vi kunna identifiera dessa? Ett sätt skulle kunna vara genom att vända på perspektivet och anordna fokusgrupper för att utforska varför personer väljer att *inte* köpa sexuella tjänster. För att inte ett individperspektiv ska projiceras på samhällelig nivå måste även mycket teoretisk litteratur beaktas och tas med i analysen. Vi ska inte bara kunna förklara vad det är i individen som gör att man väljer att handla på ett visst sätt utan även vad det är i samhället som påverkar. Risker är annars att frågor som makt, vanmakt, sociala strukturer och hierarkier, stigmatisering och empowerment går förlorade.

Vi kan konstatera att kunder använder olika rum vid köp av sexuella tjänster. Därför blir det viktigt för ett projekt som KAST att undersöka sexhandelns sociala geografi då det möjliggör ett mer kunskapsbaserat uppsökande och förebyggande arbete. Sexhandeln är ett föränderligt fenomen vilket gör att det blir nödvändigt med återkommande lägesanalyser för att kunna erbjuda kunskapsbaserade insatser till målgruppen. Som denna kartläggning visat, finns det saker som pekar på att sexhandeln till viss del förflyttats från stora prostitutionsforum till vanliga kontaktsajter. Det har öppnats upp en ny avdelning för svenskar på Danmarks största sexhandelsajt Venuslogen och att skriva bloggar har tilltagit för personer som köper och säljer sexuella tjänster. Denna kunskap är viktigt för KAST-projektets förebyggande arbete, uppsökande arbete samt marknadsföring via internet. Utveckling gör att det blir svårare att följa sexhandeln på nätet med utgångspunkt i Öresundsregionen. Det ställer krav på att utveckla andra sätt att få ytterligare kunskap om sexhandelns sociala geografi samt att använda mer flexibla arbetsmetoder.

Det är svårt att avgränsa sexhandeln i Öresundsregionen, då marknaden numera är global. Idag är människor från rikare delar av världen mer rörliga vilket bidrar till att sexhandeln följer i samma

spår. Personer från Öresundregionen åker som sexturister till andra länder, samtidigt som det sker det omvända, att sexsäljare reser hit för att sälja sexuella tjänster. Forskning pekar på att vissa av dessa personer är offer för människohandel för sexuella ändamål. Enligt observationerna är denna fråga högst närvarande bland kunderna på nätet. Flera fördömer alla typer av tvång och diskussionerna visar att det kan vara svårt att avgöra som sexköpare när det handlar om frivillighet och när det sker genom hot. Orsaken till varför det är betydelsefullt för KAST-projektet i Malmö att undersöka sexköparens roll i den transnationella prostitutionen är för att vi möter kunder med många erfarenheter. En del personer har köpt sex på resa, oplanerat eller planerat, andra beskriver osäkerhet kring människohandel för sexuella ändamål. Sexköpen kan se olika ut beroende på vilken arena som nyttjas. Sexköp utomlands kan ibland likna semesterflörtar eller förhållanden, och det kan då vara svårt att avgöra om det handlar om sexköp eller ej.

Att fastställa konkreta förändringar är svårt, om inte omöjligt. Inom sexhandeln finns mycket luddighet och gråzoner. Lagstiftningen har en tydlig definition av prostitution samtidigt som vi lever i ett föränderligt samhälle men en snabb teknisk utveckling. Fenomen som prostitution, pornografi, webcamsex, nätsex osv. kan upplevas som delvis överlappande. Gränsdragningar kan utifrån, detta perspektiv bli svåra. Det kan också bli krångligt att veta vad som är nytt samt vad som funnits tidigare men som kanske inte blivit uppmärksammat och synligtgjort. Att skarpa gränsdragningar är nödvändiga i lagstiftningen är en självklarhet med tanke på rättssäkerheten. Frågan är om sådana fasta definitioner är fruktbara i en verksamhet som KAST:s som måste nå ut till en heterogen grupp som rör sig i en högst föränderlig verklighet. På samma gång krävs vissa gränsdragningar för att någorlunda kunna identifiera målgruppen och om inte annat för att definiera vad vi inte arbetar med. Ett svårt dilemma som KAST-projektet bör fundera vidare på.

Hur ska det sociala arbetet förhålla sig till de fenomen som i våra ögon och med våra glasögon är osynliga men som vi ändå vet förekommer? Ett exempel på detta är köp av sexuella tjänster av män. En fråga som kan vara av vikt att ställa sig här, är om det verkligen inte syns, eller om det är bara fel glasögon som används vid kartlägningsförfarandet. Bara för något inte är synligt betyder det i sin tur inte att det ej existerar. Det samma gäller frågor kring personers sexuella läggning. Kartläggningen har visat att personer som har samkönad sex inte per automatik upplever sig som homo- eller bisexuella. Vidare, sexuella relationer med personer av motsatt kön medför ingen direkt identifikation som heterosexuell. Det finns tendenser som pekar på att kategoriseringar som t. ex. sexuell läggning håller på att luckras upp. Homonormativitet, i den bemärkelsen att alla samkönade sexuella handlingar måste vara kopplade till homosexualitet kan fungera lika mycket som en ögonbindel som heteronormativitet. Sexualitet är inget man är, det är något man gör! För KAST-projektet i Malmö är det angeläget att ifrågasätta normer för att nå ut till målgruppen ”presumtiva kunder eller personer som köper sexuella tjänster” oavsett kön, klasstillhörighet, etnisk eller kulturell bakgrund, ålder, funktionshinder, sexuell läggning samt hälsostatus.

Observationerna har också visat att etnicitet har betydelse när det kommer till sexhandeln i Öresundregionen. Man skulle kunna påstå att det möjligen skett en dubbelsidig rasifieringsprocess där kunder med invandrarbakgrund, särskilt från Mellanöstern, sällan uppges tas emot av eskorter via nätet. Det finns alltså arenor i sexhandeln som mer eller mindre är stängda för personer med utländsk bakgrund. Här spelar dikotomin mellan den ”goda” och den ”dåliga” kunden in. Utländska kunder ses som ”dåliga” då de bedöms ha ful kvinnoösyn, i motsats till svenskar. Vidare finns exotism närvarande inom sexhandeln, precis som i samhället i stort. Etnicitet är också något som kunder konsumerar och som kan ha ett mervärde. Det verkar som att kunder är villiga att betala mer för sexuella tjänster från någon med ett skandinaviskt utseende. I pornografin är genrer baserade på etnicitet vanliga och en del massagekliniker i bland annat Danmark har specialiserat sig på att endast tillhandahålla sexuella tjänster från personer med samma etniska ursprung. Dessa processer är betydelsefulla för ett projekt att kartlägga vidare då

de påverkar de uppsökande arbetet som projektet bedriver. Om flera personer med utländsk bakgrund inte kan köpa sexuella tjänster via nätet, vart blir i så fall dessa personer hänvisade? Vilka arenor används istället? Detta är något som det finns alldeles för lite kunskap om. Samtidigt måste även här risken beaktas att KAST-projektet kan förstärka en eventuell pågående rasifieringsprocess, vilket inte är önskvärt.

Att definiera, när det kommer till sexköp, kan vara viktigt och ge en möjlighet till ökad förståelse då verkligheten avgränsas. Definitioner kan också bli ett hinder i förståelsen kring sexhandeln. När vi definierar ett problem är det viktigt att ställa sig frågor kring vem som definierar problemet, hur och varför? En förhoppning med denna uppföljande kartläggning är att den kommer bli lättillgänglig och användas som diskussionsunderlag bland yrkesverksamma som kommer i kontakt med målgruppen. Att frågor kring sexhandels komplexitet lyfts upp och blir talbara samt att vi tillsammans kan problematisera existerande förförståelser, kategorier, definitioner och processer. Vidare är det viktigt att vi fortsätter diskutera hur vi bäst kan vara till hjälp för de personer som vi möter. Samtidigt som vi ständigt måste problematisera våra roller och beakta att vi är medskapare av den verklighet vi arbetar med.

13. Källförteckning

13.1 Internet

- internet 1: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-08-03
- internet 2: <http://fyrtiosjuan.wordpress.com/>, 07-03-07
- internet 3: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-08-23
- internet 4: <http://www.4701.dk/ubbthreads/showflat.php?Number=137202>, 06-09-14
- internet 5: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-10-06
- internet 6: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-10-31
- internet 7: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-11-09
- internet 8: <http://ww2.sihteeriopisto.net/>, 06-11-13
- internet 9: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-16
- internet 10: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-18
- internet 11: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-26
- internet 12: <http://www.flashback.info/showthread.php?t=148676>, 07-01-26
- internet 13: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-435254.html>, 07-01-29
- internet 14: <http://www.doubletongued.org/index.php/dictionary/gfe/>, 07-01-29
- internet 15: <http://www.free6.com/>, 07-05-25
- internet 16: <http://www.flashback.info/showthread.php?t=148676>, 07-02-05
- internet 17: <http://www.worldsexguide.com/forum/>, 07-02-01
- internet 18: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-446251.html>, 07-02-21
- internet 19: <http://www.cat69.com/desires.html>, 07-02-21
- internet 20: <http://www.eskorts.se/>, 07-01-25
- internet 21: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-19
- internet 22: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-10
- internet 23: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-01-09
- internet 24: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 06-10-09
- internet 25: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-446251.html>, 06-11-13
- internet 26: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-446251.html>, 06-09-20
- internet 27: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-446251.html>, 07-03-08
- internet 28: http://en.wikipedia.org/wiki/Girlfriend_experience, 07-03-09
- internet 29: <http://www.freewebs.com/redlightsverige/index.htm>, 07-03-09
- internet 30: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-03-09
- internet 31: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-03-14

internet 32: <http://www.flashback.info/archive/index.php/t-446251.html>, 07-03-15
internet 33: <http://www.sihteeriopisto.net/>, 07-03-16

13.2 Litteratur

- Aldrich, Robert (red.) (2007) *Gay – En världshistoria*. Natur och Kultur. Stockholm
- Asheim, Björn & Clark, Eric “Kulturgeografi och ekonomisk geografi” i Brante,
- Thomas;Johansson, Kerstin & Sunesson, Sune (red.) (2004) *Diskussioner om samhällsvetenskap – Gränser, innehåll och framtid*. Lunds universitet. Lund
- Bergström, Maria ”Vad är normalt?” (2006) i *Koll på porr – skilda röster om sex, pornografi, medier och unga*. Medierådet. Stockholm
- Bishop, Ryan & Robinson, S. Lillian (2002) “Travellers` Tails: Sex Diaries of Tourists Returning from Thailand” i Thorbek, Susanne & Pattanaik, Bandana (red.) (2002) *Transnational prostitution – Changing global patterns*. Zed Books. New York
- Borg, Arne; Elwien, Folke; Frühling, Michael; Grönwall, Lars; Liljeström, Rita; Månsson, Sven Axel; Nelin, Anders; Olsson, Hanna & Sjöberg, Tage (1981) *Prostitution – Beskrivning Analys Förslag till åtgärder* Liber Förlag. Stockholm
- Bäsén, Anna & Långström, Niklas (2006) *Pervers? Om sex utöver det vanliga*. Bokförlaget DN. Stockholm
- Ekenstam, Claes ”Historisk Mansforskning” i Ekenstam, Claes; Frykman, Jonas; Johansson, Thomas; Kuosmanen, Jari; Ljunggren, Jens & Nilsson, Arne (2002) *Rädd att falla – Studier i manlighet*. Gidlunds Förlag. Södertälje
- Eriksson, Niklas & Knutagård, Hans (2005) *Sexmänsäljer.se/x – nöje blir funktion*. RFSL Rådgivningen Skåne. Malmö
- Foxhage, Daniel ”Pornografi – och hur man får vara pojke” (2006) i *Koll på porr – skilda röster om sex, pornografi, medier och unga*. Medierådet. Stockholm
- Giddens, Anthony (2005) *Intimitetens omvandling – Sexualitet, kärlek och erotik i det moderna samhället*. Nya Doxa. Falun
- Haansbæk, Thomas (2001) *Køb og salg af seksuelle ydelser på Internettet*. PRO-Centret. Köpenhamn
- Hardt, Michael & Negri, Antonio (2001) *Impero*. Rizzoli. Milano
- Hulter, Birgitta (2004) *Sexualitet och hälsa - begränsningar och möjligheter*. Studentlitteratur. Lund
- Hirdman, Anja ”Respect the cook – Medial maskulinitet: bilder, begär och alienation” i
- Johansson, Thomas (red.) (2005) *Manlighetens omvandlingar – Ungdom, sexualitet och kön i heteronormativitetens gränstrakter*. Daidalos. Riga. Lettland
- Thorbek Susanne (a) ”Prostitution in a Global Context: Changing Patterns” i Thorbek, Susanne & Pattanaik, Bandana (red.) (2002) *Transnational prostitution – Changing global patterns*. Zed Books. New York
- Thorbek, Susanne (b) (2002) “The European Inheritance: Male Perspectives” i Thorbek, Susanne & Pattanaik, Bandana (red.) (2002) *Transnational prostitution – Changing global patterns*. Zed Books. New York
- Jeffrey, Ann Leslie (2002) *Sex and Borders – Gender, National Identity, and Prostitution Policy in Thailand*. University of Hawai`i press. Honolulu
- Kempadoo, Kamala (red.) (2005) *Trafficking and Prostitution Reconsidered – New Perspectives on Migration, Sex work, and Human Rights*. Paradigm Publishers. London
- Kulick, Don (red.) (2005) *Queersverige*. Natur och Kultur. Finland
- Laanemets, Leili (2007) *Från policy till verksamhet, implementering av Malmös strategi mot prostitution*. Hälsa och Samhälle. Malmö Högskola
- Lautrup, Claus (2005) ”Det skal ikke bare være en krop mod krop-oplevelse...” – *En sociologisk undersøgelse om prostitutionskunder*. Videns- & Formidlingscenter for socialt udsatte. Danmark

- Laskar, Pia "Abnorma kroppar och europeisk heterosexuallitet i kolonialismens kölvatten" i Kulick, Don (red.) (2005) *Queersverige*. Natur och Kultur. Finland
- Kulick, Don "Ensamhetens gränser – Onani och socialitet" i Karlsson, Maria & Rider, Sharon (red.) (2006) *Den moderna ensamheten*. Brutus Östlings Bokförlag Symposion. Stockholm/Stehag
- Laqueur, W. Thomas (2004) *Solitary Sex – A Cultural History of Masturbation*. Zone Books. New York
- Löfgren-Mårtenson, Lotta & Månsson, Sven-Axel (2006) "Sex överallt, typ?!" – *Om unga och pornografi*. Gothia. Mölnlycke
- Martinson, Harry (2004) *Vägen till Klockrike*. Albert Bonniers Förlag. Danmark
- Molina, Irene (1997) *Stadens rasifiering – Etnisk boendesegregation i folkbhemmet*. Uppsala Universitet. Uppsala
- Månsson, Sven-Axel; Daneback, Kristian; Tikkanen, Ronny & Löfgren-Mårtenson, Lotta (2003) *Kärlek och sex på internet*. Nätsexprojektet 2003:1. Göteborgs Universitet & Malmö Högskola
- Månsson, Sven-Axel "Att ta gestalt i den andre" i Swärd, Hans & Meeuwisse, Anna (red.) (2003) *Den censurerade verkligheten i reportage, bild och undersökningar*. Carlssons. Kristianstad
- Månsson, Sven-Axel & Söderlind, Peder (2004) *Sexindustrin på nätet – Aktörer, innehåll, relationer och ekonomiska flöden*. Égalité. Växjö
- Månsson, Sven-Axel "Mäns könsköp – en meningsbärande handling på flera nivåer" i Kolfjord, Ingela & Widding Hedin, Lena (2004) *Hälsans sociala villkor*. Bokbox. Lund
- Månsson, Sven-Axel "Sex as a commodity – on prostitution and pornography in the late modern society" i B, Lewin & B, Traeen (2007) *Sexuality in context*. Universitetsförlaget. Oslo (in press)
- Nigård, Pernilla (2005) *Unga män och pornografi – En kvalitativ studie om unga mäns attityder till och användningen av pornografi*. D-uppsats. Malmö Högskola. Malmö
- Norli, Bjørg (2006) *Utenlandske prostitusjon i Oslo – Pro Sentrets kunnskap og erfaringer*. Pro Sentret. Oslo Kommune
- O'Connell Davidson, Julia (1998) *Prostitution, Power and Freedom*. The University of Michigan Press, USA
- O'Connell Davidson, Julia (2005) *Children in the Global Sex Trade*. Polity Press. Cambridge
- Olsson, Niclas (2007) *När prostitutionen flyttade in i vardagsrummet*. Malmö stad. Malmö Pro Sentret, Oslo Kommune *Året 2006* (2006)
- Ross, W Michael; Månsson, Sven-Axel; Daneback, Kristian & Tikkanen, Ross (2005) *Characteristics of Men Who Have Sex with Men on the Internet But Identify as Heterosexual, Compared with Heterosexually Identified Men Who Have Sex with Women*. CyberPsychology & Behavior. Volume 8. Number 2
- Sandell, Göran; Pettersson, Elisabeth; Larsson, Janne & Kuosmanen, Jari (1996) *Könsköparna – Varför går män till prostituerade?*. Natur och Kultur. Falun
- Sanghera, Jyoti "Unpacking the Trafficking Discourse" i Kempadoo, Kamala (red.) (2005) *Trafficking and Prostitution Reconsidered – New Perspectives on Migration, Sex work, and Human Rights*. Paradigm Publishers. London
- Scaramuzzino, Gabriella & Malmström, Svante (2006) *Karläggnig av köp av sexuella tjänster på Internet i Öresundregionen, 2006.01.01 – 2006.07.31*. Malmö stad
- Skilbrei, May-Len & Polyakova, Irina (2006) "My life is too short; I want to live now" – *Kvinner fra Ost-Europa forteller om veien til og livet i prostitusjon i Norge*. Institutt for kriminologi og rettsosologi. Universitetet i Oslo
- Smette, Ingrid (2003) *Den seksuelle slavestand? Ein rapport om kundar i prostitusjonen*. Pro Sentret. Oslo
- Williams, Suzanne & Masika, Rachel "Editorial" i Masika, Rachel (red.) (2002) *Gender, Trafficking and Slavery*. Oxfam. Oxford

13.3 Intervjuer

Intervju 1: Liselotte Lundberg & Karin Pramberg som arbetar inom prostitutionsgruppen i Malmö stad, 2006-01-31

13.4 Bildförteckning

Bild 1 (Omslaget): Utformad av Vega, Marco från Malmö stad

Bild 2: Utformad av Scaramuzzino, Gabriella från KAST

Bild 3: Utformad av Scaramuzzino, Gabriella från KAST och Lotta Nordstedt

Bild 4: Utformad av Scaramuzzino, Gabriella från KAST och Lotta Nordstedt

Bild 5: <http://www.cat69.com/desires.html>, 07-02-21

Bild 6: <http://www.freewebs.com/redlightsverige/index.htm>, 07-03-09

Bild 7: <http://www.escort-lilja.com/>, 07-03-28

Centrum stadsdelsförvaltning

Postadress: Box 4254, 203 13 Malmö

Besöksadress: Stora Nygatan 1

Internet: www.malmo.se/centrum

E-post: centrum@malmo.se

Telefon: 040-34 62 62

Malmö stad